

Ἄν σοῦ φανεῖ χρήσιμο αὐτὸ τὸ βιβλίο,
ἀγόρασέ το στήν ἔντυπη μορφή του.

ΥΜΝΟΙ ΘΕΙΩΝ ΕΡΩΤΩΝ

ISBN 1475265875 / 978-1475265873

ELPENOR EDITIONS IN PRINT || www.elpenor.org

α' έκδοση: 2012, β' έκδοση: 2014

© Γιώργος Βαλσάμης

Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος

Ὑμνοι Θείων
Ἐρώτων

Εἰσαγωγή, ἀνθολόγηση, μετάφραση

Γιώργος Βαλσάμης

ELPENOR
IN PRINT
WWW.ELPENOR.ORG

Ἀθήνα 2014²

Περιεχόμενα

Είσαγωγή	9
Ἕγμνοι Θείων Ἐρώτων	27
Ὅ,τι ἀκοῦς στὶς θεῖες Γραφές	29
Ὁ Ἀρραβώνας	33
Αὐτό	41
Μοναχός	43
Ἀφήνεσαι κι ἀνατέλλεις	45
Ἡ δόξα μὲ δαγκώνει	47
Καθένας Ἕνας	51
Ποιοῦ δάκρυσε ἡ καρδιά;	55
Τροφή τῶν θηρίων	59
Ποτέ δὲν σταμάτησες	61
Παλάτι ἐργάσου	65

Στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ	71
Γιὰ ὅλο τὸν κόσμον	75
Δὲν στράφηκα πίσω	77
Μ' ἐγκατέλειψε	83
Ἄν	89
Σῶμα χωρὶς μάτια	91
Νεκροί, ἀπ' ὅλα ἔξω	93
Ὅσοι δὲν θέλουν	95
Ἄγνωστο	97
Ἡ Πανδαισία	99
Ἐφυγα μακριά	101
Ἡ σπορά	103
Μακαρισμοί	107
Μὴν ἔρθεις σὲ ἀπόγνωση	111

Εἰσαγωγή

Ο **ΑΓΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝ** ὁ Νέος Θεολόγος γεννήθηκε στὸ χωριὸ Γαλάτη τῆς Παφλαγονίας στὰ μισὰ τοῦ 10ου αἰῶνα.¹ Στὴν Κωνσταντινούπολη ἔμαθε τὰ στοιχειώδη γράμματα καὶ ἀκόμη ταχυγραφία καὶ καλλιγραφία. Στὸ διάστημα αὐτὸ γνώρισε τὸν γέροντα Συμεὼν τὸν Εὐλαβῆ. Ἰδιαίτερα γιὰ τὴν σχέσηη αὐτὴ εὐχαριστεῖ τὸν Θεό, ἐπειδὴ πῆρε βοήθεια νὰ μεγαλώσει ἡ πίστη του.

“Σ’ εὐχαριστῶ, γιατί ὅταν πόθησα νὰ δῶ ἕναν ἅγιό σου καὶ μὲ τὴ βοήθειά του νὰ πιστέψω καὶ νὰ βρῶ ἔλεος κοντά σου, ἐσὺ ὄχι μόνο αὐτὸ ἔκανες, ἀγαθέ, καὶ τὸν γνήσιο δοῦλο σου, τὸν μακάριο καὶ ἅγιο Συμεὼν μοῦ ἔδειξες μὲ βεβαιότητα καὶ μοῦ χάριες νὰ ἀγαπηθῶ ἀπὸ ἐκεῖνον, ἀλλὰ μυριάδες ἀκόμη ποὺ δὲν ἤλπιζα μοῦ δώρησες ἀγαθά.”

¹ Ὁ Hausherr προτείνει τὸ 949, ὁ Χρήστου τὸ 957 ἢ 955. Τὸ κοσμικὸ ὄνομα τοῦ Συμεὼν ἴσως ἦταν Γεώργιος, ἂν ἡ *Κατήχηση* 22 περιέχει αὐτοβιογραφικὰ στοιχεῖα. Ἡ Παφλαγονία βρισκόταν νοτίως τοῦ Εὐξείνου, ἀπὸ τὴν ξηρὰ συνδεόμενη μὲ τὴν ΚΠολη μέσῳ τῆς Βιθυνίας. Σημαντικὲς ἀποικίες εἶχαν ἰδρῦσει ἐκεῖ ἤδη οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες.

Εἰσαγωγή

Ὁ Συμεὼν ἀποφάσισε νὰ γίνεῖ μοναχός, ἀλλὰ ἐμποδίστηκε ἀπὸ τὸν γέροντά του γιὰ πῖο ὠριμὴ ἡλικία. Προσελήφθη στὸ παλάτι, ὅμως συνέχισε νὰ μελετᾶεῖ τὰ ἀσκητικὰ κείμενα, καὶ φαίνεται πὼς τὸν ἐπηρέασε ἰδιαίτερα ἡ προειδοποίηση Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ ὅτι δὲν διασφαλίζει οὔτε ἐμποδίζει τὴν προκοπὴ τίποτα, παρὰ μόνο ἡ προσωπικὴ καθενὸς βούληση καὶ πράξη: “ἂν θέλεις νὰ γιαιτρευτεῖς φρόντισε τὴν συνειδήσή σου, κάνε ὅ,τι σοῦ λέει καὶ θὰ βρεῖς τὸ φάρμακο”.² Ἡ συμβουλή ἐμπεριέχεται στὴν ἴδια τὴν βιβλικὴ ἀναγνώριση τῶν ἔλλογων ὄντων ὡς αὐτεξούσιων, ὅμως συχνὰ ἀμελεῖται. Στὴν περίπτωση τοῦ Συμεὼν θὰ ἀποκτήσει κεντρικὴ σημασία συμμετέχοντας στὴν προσπάθειά του νὰ ἀπαλλάξει τὴν Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν συμβατικότητα.

Ἐπιτέλους στὰ 27 ὁ Συμεὼν ἐκλήθη ἀπὸ τὸν γέροντά του στὴν μονὴ Στουδίου στὴν ΚΠολη, ὅπου ὅμως ἀντιμετώπισε τὸν φθόνο

² Μάρκος ὁ Ἀσκητής, *Περὶ νόμου πνευματικοῦ ξθ'*. Ἡ μαρτυρία τοῦ Συμεὼν στὴν 22η *Κατήχηση*. Βιογραφικὴ ἀναφορὰ εἰς Νικήτα Στιηθάτου, *Βίος καὶ Πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου*, ἐπιμ. ἀρχιμ. Συμεὼν Κούτσα, Ἀθήνα 1996², 1.4. Πρβλ. τὸ ἀπόφθεγμα ξη' τοῦ Μάρκου: “πολλὲς συμβουλὲς τῶν ἄλλων εἶναι γιὰ τὸ καλὸ μας, τίποτα ὅμως δὲν εἶναι πῖο ὠφέλιμο γιὰ καθένα ἀπὸ τὴν δική του κρίση,” καὶ ο': “τὰ κρυφὰ κάθε ἀνθρώπου γνωρίζει ὁ Θεὸς καὶ ἡ συνείδηση — ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ καθένας ἄς διορθώνεται.” Τὸ ζήτημα ἔχει μεγάλη σημασία, ἐφόσον ἀναδεικνύει σωστὰ τὴν κρισιμότητα τῆς προσωπικῆς εὐθύνης ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀπερίσκεπτη πεποίθηση γιὰ τὴν παιδεία ὡς ἐπιβαλλόμενη πειθαρχία, τὴν ὁποία μὲ ἔνταση ἀποδοκίμαζε ἤδη ὁ Πλάτων (περισσότερα στὸ βιβλίο μου *Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες*, Ἀθήνα 2014², σ. 305 κ.έ. Πρβλ. τὸ κείμενο *Ἐπαιδαγωγικὰ θεμέλια*, — Βαλσάμης, *Στοιχεῖα*, Ἀθήνα 2014², σ. 333 κ.έ.)

Εἰσαγωγή

συνασκητῶν καὶ ἡγουμένου, ἀλλὰ καὶ ἀπόπειρες τοῦ κατὰ σάρκα πατέρα του νὰ τὸν ἐπαναφέρει στὸν κοσμικὸ βίον. Ὁ ἡγούμενος τὸν ἔδιωξε κι ὁ γέροντάς του τὸν ἔφερε στὴν γειτονικὴ μονὴ τοῦ ἁγίου Μάμαντος, ὅπου μπόρεσε νὰ ὀλοκληρώσει τὴν δοκιμασία του.

Δὲν πέρασαν δύο χρόνια, σύμφωνα μὲ τὸν βιογράφο του Νικηῆ-τα Στηθάτο, καὶ ὁ Συμεὼν εἶχε φθάσει νὰ μιλάει “στὸ μέσον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ”,³ δηλαδὴ συμβούλευε τὴν ἀσκητικὴ κοινότητα. Τὴν ἴδια ἐποχὴ κοιμήθηκε ὁ ἡγούμενος, ὅποτε μὲ ψῆφο τοῦ πατριάρχη Νικόλαου Χρυσοβέργη καὶ τῶν μοναχῶν ὁ Συμεὼν χειροτονήθηκε ἱερέας καὶ ἀνέλαβε τὴν διαποίμανση τῆς μονῆς παρὰ τὴν θέλησή του.

Ἡ προσπάθεια ποὺ κατέβαλλε γιὰ νὰ ἀπεγκλωβισθεῖ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν τυποκρατία ἀναπτύσσοντας φυσιολογικὴ σχέση μὲ τὸν Θεό — ἄμεση καὶ προσωπικὴ ὅπως εἶναι κάθε φιλία — δημιουργοῦσε ἀναστάτωση συχνὰ μέχρι ἐξεγέρσεως, ἀλλὰ ἔβρισκε ἐπίσης θερμὴ ὑποδοχή. Οἱ μαθητὲς του δὲν περιορίζονταν στὰ μέλη τῆς μονῆς, προσέρχονταν καὶ ἀπὸ πολὺ μακριὰ γιὰ νὰ ὠφεληθοῦν, ἀπ’ ὅπου ἀρχίζει σημαντικὴ ἐπιρροή τοῦ Συμεὼν στὴν μυστικὴ σκέψη τῆς Δύσης.

Μετὰ ἀπὸ 25 ἔτη διαποίμανσης, μὲ τὴν συγκατάθεση τοῦ πατριάρχη Σέργιου ὁ Συμεὼν παραιτήθηκε ἐκούσια ἀπὸ τὴν ἡγουμενία. Ὅταν ὁ πνευματικὸς του πατέρας κοιμήθηκε, ἄρχισε νὰ τὸν τιμᾷ ὡς ἅγιο, συνέταξε ἀκολουθία, σεβόταν εἰκόνα του καὶ γιόρταζε ἐτησίως τὴν μνήμη του. Ἀρκετοὶ σκανδαλίσθηκαν, ὅμως ὁ Πα-

³ Βίος, ὁ.π., IV.29

Εἰσαγωγή

τριάρχης υπερασπίστηκε τὴν πρωτοβουλία. Ὁ πρωτοσύγγελος τοῦ Πατριαρχείου πρώην ἐπίσκοπος Νικομηδείας Στέφανος παρέμενε ἔμπρακτα, ἔντονα καὶ ἄδικα ἐχθρικός, ἀπὸ φθόνο γιὰ τὴν θεολογικὴ ὑπεροχὴ τοῦ Συμεών,⁴ ἐν τέλει πείθοντας τὴν Σύνοδο νὰ ἐπανεξετάσει τὸ θέμα. Ὁ Συμεών ἐξήγησε πῶς θεμελιώνεται στὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας ἡ πρωτοβουλία του,⁵ ἀλλὰ ἀξίζει νὰ θυμηθοῦμε μιὰ παρατήρηση τοῦ Πεντζίκη, ἐπειδὴ φανερώνει σωστὰ τὶς προϋποθέσεις τῆς παράδοσης.

“Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἡ θέρμη τῆς ἀγάπης μέσα στὰ σπλάχνα του — τὸν εἶδαν οἱ μαθητές του μὲ τὰ μάτια τους ὀλοφάνερα, νὰ τὸν μεταρσιώνει σὰ νὰ ‘ταν νεφέλη δακρύων, μέτρα ὀλόκληρα

⁴ Ὁ βιογράφος τοῦ Συμεών διασώζει ἐρώτημα ποὺ εἶχε θέσει ὁ Στέφανος, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ φέροι τὸν ἅγιο σὲ ἀδιέξοδο: “πῶς, εἰπέ, χωρίζεις τὸν Υἱὸν ἀπὸ τοῦ Πατρός, ἐπινοία ἢ πράγματι;” Τὴν ἀπάντηση τοῦ Συμεών περιέχει ὁ Ὕμνος ΚΑ’ (στ. 456 κ.έ.), ὅπου τονίζεται ἐπίσης ὁ φωτισμὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὡς προϋπόθεση τῆς θεολογικῆς σκέψης, ἡ ἀνωθυμία καὶ ὑπερβατικότητα τῆς Θεότητος, ὁ θαυμασμὸς γιὰ τὴν κτίση καὶ τὸ προσωπικὸ ἦθος ὡς πηγὲς αὐτογνωσίας. Γιὰ τὸν Συμεών “οὐδὲ πράγματι οὐδ’ ἐπινοία τὸ ἀμέριστον μερίζεται τοῦ Λόγου ... καὶ ὄλος ἦν ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὄλος ἐν κοιλίᾳ καὶ ὄλος ἐν τῷ σύμπαντι ἀχώρητος...”

⁵ Στὸν βαθμὸ ποὺ ἡ συμβατικότητα ὑποχωρεῖ καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη στερεώνεται στὴν προσωπικὴ βίωση τῆς ἀλήθειας, οἱ ἄνθρωποι ἐλευθερώνονται, δὲν καταφεύγουν γιὰ τὰ πάντα σὲ ἐξωτερικὲς ἐγγυήσεις, ἀντιλαμβάνονται τὶς ἀξίες καὶ δὲν διστάζουν νὰ ὁμολογοῦν τὴν θεοπνευστία ἀκόμη καὶ συγχρόνων τους. Ἔτσι ἔκανε, γιὰ παράδειγμα, ὁ Γρηγόριος Νύσσης (πρβλ. Χρήστου, *Ἑλληνικὴ Πατρολογία*, τ. Β’, Θεσ/νίκη 1978, σ. 962) ὁμολογώντας θεόπνευστη τὴν Ἐκθεσιν Πίστεως τοῦ Γρηγόριου Νεοκαισαρείας.

Εἰσαγωγή

πάνω ἀπ' τὸ ἔδαφος — δὲν μπορούσε βέβαια νὰ περιμένει ἄδειες γιὰ νὰ ἐκφράσει τὴ λατρεία του. Ἐπεβλήθηκε γενόμενος εἰκόνα ὁ ἴδιος. “Ὅπως ὅλοι οἱ Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἱερὰ Εἰκονίσματα, ποὺ ὁ κοινὸς βίος ἀσπάζεται βρίσκοντας παρηγοριὰ καὶ Σωτηρία”.⁶

Ἐξὶ χρόνια ταλαιπωροῦσε ὁ Στέφανος τὸν Συμεών, ὥσπου κατόρθωσε νὰ καταδικασθεῖ ἐρήμην καὶ ἐξοριστεῖ κοντὰ στὴν Χρυσούπολη τῆς Προποντίδας. Στους πρόποδες τοῦ βουνοῦ, ὅπου τὸν ἄφησαν οἱ δῶκτες του — *ἐν ἐρήμῳ τόπῳ μονώτατον αὐτὸν καταλείψαντες καὶ μηδὲ τῆς ἐφημέρου τροφῆς οἱ ἀσυμπαθεῖς ἀξιώσαντες*⁷ — ὑπῆρχε ἐρειπωμένο παρεκκλήσι τῆς ἁγίας Μαρίνας. Ὁ γέροντας ζήτησε νὰ τοῦ παραχωρηθεῖ εἰς προσευχῆς ἐργαστήριον καὶ ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ,⁸ τὸ ὁποῖο ἔκανε μὲ χαρὰ ὁ ἰδιοκτήτης του.

Ἡ ἐξορία τοῦ Συμεών ἀναστάτωσε τὴν Βασιλεύουσα σὲ βαθμὸ ποὺ τὸ Πατριαρχεῖο ἀναγκάστηκε νὰ ἀνακαλέσει τὴν ποιὴν καὶ νὰ ζητήσει τὴν ἐπιστροφή του, μὲ μοναδικὸ ὄρο νὰ μειωθεῖ ἡ λαμπρότητα τῶν ἑορτασμῶν τοῦ πνευματικοῦ του πατέρα, *μέχρις ἂν οἱ φθόνῳ κατὰ σοῦ κινούμενοι ἢ παύσωνται ἢ ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς παρούσης ζωῆς γένωνται καὶ τηνικαῦτα ἔσῃ ποιῶν ὡς ἀρεστόν σοί τε δοκεῖ καὶ Θεῷ*.⁹ Ὁ Συμεών διαφώνησε καὶ ὁ Πατριάρχης τὸν ἄφησε νὰ κάνει ὅ,τι θέλει. Μετὰ ἀπὸ ὀλιγοήμερη παραμονὴ στὴν ΚΠο-

⁶ Ν. Γ. Πεντζίκης, *Τὸ μυθιστόρημα τῆς κυρίας Ἑρσης*, σ. 178.

⁷ *Βίος* XI.95

⁸ *Βίος* XI.100

⁹ *Βίος* XII.104

Εἰσαγωγή

λη ἐπέστρεψε στὸ ἐκκλησάκι τῆς ἁγίας Μαρίας, τὸ ὁποῖο ἀνακαίνισε μὲ τὴν βοήθεια τῶν μαθητῶν του ὥστε νὰ μπορέσουν νὰ μονάσουν. Τὴν ἴδια περίοδο ἔγραψε τοὺς Ὑμνοὺς Θείων Ἐρώτων καὶ πολλὰς ὁμιλίες.

Ὁ Συμεὼν κοιμήθηκε περὶ τὸ 1030 μετὰ ἀπὸ βασιανιστικὴ μάχη μὲ τὴν δυσεντερία.¹⁰ Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμη του στὶς 12 Ὀκτωβρίου. Ὁ βιογράφος τοῦ Συμεὼν ἀναφέρει πολλὰ θαύματα τοῦ ἁγίου, μεγαλύτερο ἀπ' ὅλα θεωρῶντας τὸν λόγο του, τὸν ὁποῖο παρομοιάζει μὲ τὴν Καινὴ Διαθήκη.¹¹

Ἄν καὶ φαίνεται νὰ προῆλθε ἐμπαικτικά, ἀπὸ τὸν φθόνο τῶν ἀνάξιων, ἡ ἐπωνυμία Νέος Θεολόγος παρέμεινε σημαίνοντας ὑπεροχικὴ γνώση, κατατάσσοντας τὸν Συμεὼν στὴν ἴδια κορυφὴ μὲ τὸν Ἰωάννη τὸν Θεολόγο καὶ τὸν Γρηγόριο τὸν Θεολόγο.

Ἡ ἐποχὴ τοῦ Συμεὼν ὑπῆρξε περίοδος ἀκμῆς τοῦ Βυζαντίου. Ἡ μακεδονικὴ δυναστεία εἶχε κατορθώσει ἐνίσχυση τοῦ ἀστικοῦ βίου, οἱ πόλεις τῆς Αὐτοκρατορίας γίνονταν τόποι ἐλπίδας καὶ παιδείας. Παρὰ τὴν δημιουργικότητα τῶν καιρῶν τὸ μήνυμα τοῦ Συμεὼν δὲν εἰσακούστηκε στὸν βαθμὸ πὺ χρειάζóταν ἡ Ἐκκλησία. Ἐνέπνεε, ἀλλὰ καὶ σκανδάλιζε.

Ὁ διχασμὸς δὲν περιοριζόταν στὴν προσωπικὴ ταλαιπωρία τοῦ γέροντα, ἀλλὰ διέτρεχε τὴν πνευματικότητα τῆς κοινωρίας, πρωταρχικὰ σημαίνοντας ἰσχυρὴ διαρκῆ δοκιμασία τῆς Ἐκκλησίας, ἂν

¹⁰ Τὸ 1022 δέχεται ὁ Hausherr, τὸ 1042 ὁ Holl, τὸ 1037 ἢ 35 ὁ Χρήστου.

¹¹ Βίος XIII.114.

Εἰσαγωγή

θὰ στρεφόταν ἐπιτέλους στὴ ζωντανὴ σημασία, ὅπως εἰσηγεῖτο ὁ Συμεών, ἢ ἂν θὰ ὑποχωροῦσε στὴ συμβατικότητα.

Ἡ ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑ δὲν ἐξέφραζε μόνο ἀσθένεια, ἀλλὰ καὶ ἰσχύ. Ὅδηγοῦμενοι σὲ ἀκραία ἀντίδραση, ὅμως οἱ εἰκονομάχοι σωστά ἀναγνώριζαν ἓνα βαθμὸ εἰδωλολατρείας στὴ Βυζαντινὴ εὐσέβεια. Τὸ στοιχεῖο αὐτὸ ἐπέμεινε μετὰ τὴν ὑποχώρηση τῶν εἰκονομαχικῶν τάσεων, δὲν ἀπουσίαζε τὸν καιρὸ τοῦ Συμεών, καὶ συμμετέχει στὴν διαμόρφωση τῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας ἀκόμη σήμερα.

Εἰρωνικά, τὸ ἀτόπημα εὐνοεῖ ἢ ἴδια ἢ ποιότητα τῆς Βυζαντινῆς παράδοσης, ἔχοντας ὀδηγήσει σὲ μνημειώδεις συμβολικὲς ἀποκρυσταλλώσεις στὴν εἰκονογραφία καὶ τὴν λειτουργική. Τὸ στοιχεῖο αὐτό, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν μαζικὴ διάδοση τοῦ χριστιανισμοῦ — ἔμπρακτη τοῦλάχιστον ὑποτίμηση τῶν αὐστηρὰ προσωπικῶν ἀπαραιτήτων προϋποθέσεων τῆς πίστεως — συμβάλλει στὴν ἀνάπτυξη μαγικῶν τάσεων, ὅπου διάφορες θεσμίσεις — ἢ τιμὴ τῶν Εἰκόνων, ἢ μετάληψη τῶν Τιμίων Δώρων, Ἀκολουθίες, κτθ. — ἐπενδύονται μὲ τὴν δυνατότητα νὰ προμηθεύουν θεία εὐνοια, τείνοντας ἔτσι νὰ μετατρέπουν τὴν θρησκεία συνολικὰ σὲ μαγικὸ λυχνάρι καὶ τὸν Θεὸ σὲ τζίνι. Τέτοια προσέγγιση τῆς θρησκείας δὲν σπανίζει, ὅμως γιὰ νὰ συμβεῖ σὲ πολιτισμικὸ περιέχον ὅπως τὸ Βυζαντινὸ — πνευματικὰ ὑψηλὸ καθεαυτό, καὶ σὲ ἐνότητα μὲ τὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ πηγὴ του — χρειάζοταν νὰ ἔχει τὰ θεμέλιά της στὴν ἴδια τὴν πολιτισμικὴ ἀνάπτυξη.

Μποροῦμε νὰ θυμηθοῦμε παρομοίως τὴν κλασικὴ ἀρχαιότητα, πόσο ἔντονα καταδίκασε ὁ Πλάτων τὴν αὐταπάτη ὅτι ὁ γραπτὸς λόγος, τὸ πιὸ σημαντικὸ ἔστω κείμενο ποὺ μπορεῖ νὰ ὑπάρξει, ἔχει πνευματικὴ ἀξία μεγαλύτερη ἀπὸ ἐκείνη προσωπικοῦ σημειωματά-

Εἰσαγωγή

ριου. Τὸ ἴδιο ὁ Συμεὼν προσπαθοῦσε νὰ ἀπεγκλωβίξει ἀπὸ τὶς Σειρῆνες τῶν διαφόρων μορφῶν τῆς Βυζαντινῆς παράδοσης, τονίζοντας ὅτι πλήρες, αὐτάρκες καὶ πράγματι ἰκανὸ γιὰ τὸν ἄνθρωπο νόημα δὲν θὰ βρεθεῖ παρὰ μόνο στὴ ζωντανή προσωπικὴ σχέση μὲ Ἐκεῖνον ποὺ χάρισε καὶ τὴν δύναμη δημιουργίας συμβολικῶν τάξεων. Ὅπως ὁ Χριστὸς διόρθωνε, ὅτι τὰ ἔθιμα ὑπηρετοῦν τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὄχι ἀντιστρόφως, ἔτσι ὁ Συμεὼν προσπαθοῦσε νὰ ἀφυπνίζει πρὸς ὅ,τι κανονικὰ θὰ ἦταν κοινὸς τόπος, ὅτι ἡ Βίβλος ὑπάρχει γιὰ τὴ ζωντανή σχέση μὲ τὸν Θεό, καὶ τὸ ἴδιο οἱ Εἰκόνες καὶ τὰ Μυστήρια, ὅτι δὲν ἔχουν πραγματικὴ ἀξία, ἂν μέσα τους δὲν μεγαλώνει προσωπικὴ σχέση καὶ φιλία μαζί Του.

Ὁ Συμεὼν παραμένει ἐπίκαιρος, ἐφόσον ἡ φθορὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς στὴν τυποκρατία, τὴν συμβατικότητα, τὸν εὐσεβισμό καὶ τὴν μαγεία, ἐπιμένει, ὥστε γιὰ πολλοὺς καὶ ἴσως γιὰ τοὺς περισσότερους ὁ Θεὸς βρίσκεται μονίμως ἀπρόσιτος στὸ ὑπερπέραν, ἀπ' ὅπου ἀστυνομεύει καὶ τακτοποιεῖ αἰτήματα. Φαίνεται πὼς μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων ἔχαναν τὴν δύναμή τους, καὶ ὁ Συμεὼν ἐνόχλησε γιατί τὰ ἐπανεφέρε μὲ ἔνταση ἀμείλικτη ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἀγνοηθεῖ.

ΣΤΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ κεφάλαιο τῆς πρώτης ἐπιστολῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Κορίνθου ὁ Παῦλος δὲν ἀναφέρεται σὲ δογματικές, ἀλλὰ σὲ κοινωνικὲς διαιρέσεις: ἂν τὸ ζήτημα ἦταν δογματικό, θὰ χρησιμοποιοῦσε σκληρότερη γλῶσσα, ἰσχυρίζεται ὁ Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος παρατηρεῖ ἐπίσης, ὅτι τελικὰ ὁ Ἀπόστολος “ἔκανε τὸν λόγο

Εἰσαγωγή

φοβερὸ καὶ τοὺς ἐπληξε μὲ κάθε ὑπερβολή”.¹² Πῶς συνέβη τέτοια ἀλλαγὴ, σὲ μία μόλις παράγραφος;

Ὁ Παῦλος συνέδεσε τὶς κοινωνικὲς διαιρέσεις μὲ τὴν πῖο οὐσιώδη, πέρα ἀπὸ δογματικὲς συμφωνίες ἢ διαφορές, βαθεῖα ἀπιστία. Τὸ φοβερὸ ποὺ τόνισε ὁ Ἀπόστολος ὡς σύμπτωμα τῆς ἀπιστίας τῶν Κορίνθιων ἀπ’ ὅπου προέκυπτε ἡ ἀδιαφορία τῶν πλούσιων γιὰ τοὺς φτωχοὺς, εἶναι ὅτι ὑπάρχει ἓνας τρόπος μετάληψης τῶν Τιμίω-ων Δώρων, ὁ ὁποῖος κάνει ὁποιοδήποτε σὲ κάθε ἐποχὴ ἔνοχο προσωπικὰ τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ — τόσο ἔνοχο, ὅσο ἦταν οἱ σταυρωτές Του: “ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου”.¹³

Τὴν Σταύρωση δὲν ὀργάνωσαν πωρωμένοι ἐγκληματίες τοῦ περιθωρίου: *μιὰ εὐσέβεια σταύρωσε τὸν Χριστό*, ὑπενθυμίζει ὁ Παῦλος, καὶ παρόμοια εὐσέβεια ἔχουν ὅσοι κοινωνοῦν ἀνάξια: “δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω — ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων *κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου*”.¹⁴ Κοινωνικὴ ἀναλγησία δὲν θὰ μπορούσε νὰ προκύψει, ἂν οἱ προσερχόμενοι στὴν Θεία Κοινωνία εἶχαν ἐπίγνωση τοῦ Λόγου ὡς κοινοῦ.

¹² Βλ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, *Εἰς τὴν Α' Πρὸς Κορινθίους*, PG 61.226. Τὴν ἴδια ἐρμηνεῖα ἀκολουθεῖ ἐπίσης ὁ Δαμασκηνός (PG 95.657 κ.έ.)

¹³ Α' Κορ. 11.27

¹⁴ Α' Κορ. 11.28-9

Εἰσαγωγή

Στὸν 14ο Ἡθικὸ¹⁵ καὶ σὲ πολλὰ του κείμενα ὁ Συμεὼν προσδιορίζει τὴν ‘διάκριση τοῦ σώματος’ ὡς αἰσθητὴ γνώση, καταδικάζοντας τελείως ὅποιοιδήποτε ἄλλο τρόπο — τὴν μετάληψη ἀπὸ καθῆκον, ἀπὸ συνήθεια, ἀπὸ φόβο ἢ ὀτιδήποτε: “ἂν μεταλαμβάνεις μὲ αἰσθητὴ γνώση, μεταλαμβάνεις ἀξία, ἂν δὲν μεταλαμβάνεις ἔτσι, ὅπως ἀλλοῶς ἂν τὸ κάνεις, τρῶς καὶ πίνεις ἀνάξια”.¹⁶

“Γνωρίζουν πῶς ὁ Κύριος εἶναι ἀγαθὸς μόνο ὅσοι ἀξιῶνται νὰ δοῦν καὶ νὰ φᾶνε μαζί μὲ τὸ θεῖο σῶμα τὴν ἀποκάλυψη τῆς ἀόρατης Θεότητος, ποὺ τὴν ἀγγίζει ὁ νοῦς μὲ νοερὸ μάτι καὶ στόμα. Ὅποιοι δὲν τρῶνε μόνο τὸν αἰσθητὸ ἄρτο μὲ αἰσθητὸ τρόπο, ἀλλὰ ταυτόχρονα τρῶνε καὶ πίνουν νοερὰ τὸν ἴδιο τὸν Θεό, μὲ διπλὲς αἰσθήσεις τὸ ἴδιο τρέφονται ὀρατὰ καὶ ἀόρατα ἀπὸ τὴν σάρκα καὶ ἀπὸ τὴν Θεότητα, ἐνώνονται φυσικὰ καὶ στὰ δύο μὲ τὸν Χριστό, μοιράζονται μαζί Του τὸ σῶμα καὶ κοινωνοῦν τὴν Δόξα καὶ τὴν Θεότητά Του”.¹⁷

Οἱ τελετεῖς τῶν Μυστηρίων δὲν ἔχουν ἀπὸ μόνες τους οὔτε ἐλάχιστη ἀξία, ἐφόσον τὴν προκοπὴ ἀποφασίζουν αὐστηρὰ προσωπικὲς προϋποθέσεις: “ἢ σωτηρία μας δὲν βρίσκεται στὸ ἀπλὸ βάπτισμα

¹⁵ Τὰ περιεχόμενα τοῦ λόγου συνοψίζει ὁ τίτλος ποὺ ἔχει προστεθεῖ: “Περὶ ἐορτῶν καὶ ὅπως χρῆ ἐορτάζειν καὶ τίνων σύμβολα τὰ τελούμενα ἐν ταῖς ἐορταῖς καὶ κατὰ τῶν ἐναβρυνομένων ἐν αὐταῖς. Καὶ περὶ τῶν ἀξίως ἢ ἀναξίως κοινωνούντων καὶ τίς ἢ ἐν τούτοις διαφορὰ καὶ πρὸς τὸ τέλος, πῶς συνάπτεται τις διὰ τῆς κοινωνίας Θεῶ καὶ πῶς οὐ συνάπτεται.”

¹⁶ “Εἰ ἐν αἰσθήσει καὶ γνώσει τῶν τοιούτων μετέχεις ἀξίως, εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἀναξίως πάντως ἐσθίεις καὶ πίνεις” — Ἡθικός ΙΔ’, σ. 372.

¹⁷ Ἡθικός ΙΔ’, σελ. 372-3.

Εἰσαγωγή

τοῦ ὕδατος, ἀλλὰ στήν κάθοδο τοῦ Πνεύματος, οὔτε δίνεται ἄφεση ἁμαρτιῶν καί μετουσία ζωῆς στὸν ἄρτο καὶ τὸν οἶνο τῆς μετάληψης ἀπὸ μόνο του, ἀλλὰ στήν μετάληψη τῆς Θεότητος ποὺ τὰ ἀκολουθεῖ καὶ εἶναι ἐνωμένη μαζί τους μυστικά καὶ ἀσύγχυτα. Μυστικά, γιατί δὲν ἀποκαλύπτεται σὲ ὅλους, ἀλλὰ μόνο στοὺς ἄξιους τῆς αἰώνιας ζωῆς, κάνοντας ἐκείνους ποὺ τὴν βλέπουν Παιδιὰ τοῦ Φωτὸς καὶ Παιδιὰ τῆς Ἡμέρας”.¹⁸

Τὸ ἴδιο κάθε χριστιανικὴ γιορτὴ ματαιώνεται, ἂν δὲν ἀντιστοιχεῖ σὲ ἐσωτερικὴ μυστικὴ δοξολογία.¹⁹ Ἡ ὁμορφιὰ τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ὅπως ἡ φανερὴ σὲ ὅλους ἐξωτερικὴ λαμπρότητα τῶν λαμπάδων, ἀλλὰ τὸ ἀναμμα τῆς ψυχῆς, ὅποτε κάθε στιγμή γίνεται χρόνος γιορτῆς καὶ τόπος συμβασιλείας μὲ τὴν Ἀρχὴ τῆς ζωῆς.²⁰

¹⁸ Ἠθικός Ι', σελ. 296-7 — πρβλ. ὁ.π., σ. 301: “οὐχὶ πάντες οἱ βαπτιζόμενοι λαμβάνουσι διὰ τοῦ βαπτίσματος τὸν Χριστόν, μόνοι δὲ οἱ βεβαιόπιστοι καὶ ἐν γνώσει τελεία ἢ καὶ προκαθάρσει ἑαυτοὺς εὐτρεπίσαντες καὶ οὕτως ἐλθόντες ἐπὶ τὸ βάπτισμα.” Ὁ Συμεὼν διακρίνει ἀνάμεσα σὲ τυπικὸ καὶ πραγματικὸ βάπτισμα. Τὸ πρῶτο παραμένει τελείως ἄχρηστο, ἂν ἡ παιδαγωγικὴ του δυνατότητα δὲν ἐκπληρωθεῖ, δηλαδὴ ἂν δὲν βοηθήσει νὰ προσέλθει κανεὶς στὸ δεῦτερο βάπτισμα, κατὰ τὸ ὁποῖο “οἱ βαπτιζόμενοι ὡς ἐν φωτὶ φῶς γίνονται καὶ τὸν γεγεννηκότα γνωρίζουσι, καὶ γὰρ ὁρῶσιν αὐτόν” — Ἠθικός Ι', σ. 305. Τὸ ἴδιο γιὰ τὴν Θεία Κοινωνία: “εἰ δὲ ... οὐδὲν τῆς αἰσθητῆς τροφῆς πλέον γενόμενον ἐν ἡμῖν αἰσθανόμεθα, οὐδὲ ζῶν ἄλλην ἐν γνώσει λαμβάνομεν, ἄρτον λοιπὸν μόνον ψιλόν, οὐχὶ δὲ καὶ Θεόν, μετελάβομεν” — ὁ.π., σ. 315.

¹⁹ Ἠθικός ΙΔ', σ. 370: “ὡς ἐπίγειος ἄγγελος τῷ αὐτῷ στόματι ἀκαταπαύστως τῆς καρδίας σου ἀνυμνῆς τὸν πεπονηκότα σε Θεὸν μυστικῶς.”

²⁰ Ἠθικός ΙΔ', σ. 371: “ἔστω σοι ἑορτὴ, λελογισμένως καὶ εὐσεβῶς ἑορτάζοντι, μὴ λαμπάδων φῶς τὸ εἰς ὀλίγον σβεννύμενον, ἀλλὰ αὐτὴ κα-

Εἰσαγωγή

Ἄν ἡ ἐσωτερικότητα αὐτὴ ἀπουσιάζει, ἡ δύναμη τοῦ Πνεύματος ἀπὸ μόνη της δὲν μπορεῖ νὰ βοηθήσει, “τὸ ζωντανὸ νερὸ πέρασε ἀπὸ τὴν ψυχὴ κι ἔφυγε σὰν ρυάκι, ἐπειδὴ δὲν βρῆκε ἀντάξια ὑποδοχὴ”.²¹

Ὁ Συμεὼν εἶναι κατηγορηματικὸς ὅσο ὁ Παῦλος: ἀπλὴ δογματικὴ πεποίθηση δὲν ἀρκεῖ — “νὰ μὴν ἐλπίζει κανεὶς οὔτε στὴν πίστη στὸν Χριστὸ ἀπὸ μόνη της”.²²

“Μὴν ἀναστατωθεῖς ἀκούγοντας τὴν ἀλήθεια ... ἂν παραδέχεσαι πῶς τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου εἶναι *ἄρτος ζωῆς* καὶ δίνει ζωὴ, κι ἂν γνωρίζεις ὅτι τὸ αἷμα Του δίνει ζωὴ σὲ ὅποιον τὸ πίνει καὶ γίνεται μέσα του *πηγὴ ζῶντος ὕδατος* πού *χαρίζει τὴν αἰώνια ζωὴ*, πές μου: πῶς ἐσύ μετέχεις σ’ αὐτὰ χωρὶς τίποτα νὰ κερδίξει ἡ ψυχὴ σου, ἀλλὰ κι ἂν ἴσως νοιώσεις ἐπιφανειακὰ λίγη χαρὰ, μετὰ ἀπὸ λίγο ἀπομένεις ὅποιος ἦσουν προηγουμένως, χωρὶς καμμιά προσθήκη ζωῆς μέσα σου, ἢ πηγὴ πού ν’ ἀνα-

θαρῶς ἡ τῆς ψυχῆς σου λαμπάς, ἥτις ἡ *[αἰσθητὴ καὶ ζωντανή]* γνῶσις ὑπάρχει τῶν θείων καὶ οὐρανίων πραγμάτων”, καὶ ὁ.π., σ. 374: “ἔσται σοι ἅπας ὁ βίος ἐορτὴ μία, καὶ οὐδὲ ἐορτὴ, ἀλλὰ ἐορτῆς ἀφορμὴ καὶ Πάσχα ἓν, ἢ ἐκ τῶν ὀρωμένων πρὸς τὰ νοούμενα μετάβασις καὶ ἐκχώρησις, *ἐνθα πᾶσα σκιά καὶ ἅπας τύπος καὶ τὰ νῦν σύμβολα καταπαύουσι* καὶ καθαροὶ καθαρῶς τοῦ καθαρωτάτου θύματος αἰωνίως ἐπαπολαύομεν, ἐν Πατρὶ Θεῷ καὶ ὁμοουσίῳ τῷ Πνεύματι, *Χριστὸν ἀεὶ βλέποντες καὶ βλεπόμενοι πρὸς αὐτοῦ*.”

²¹ “Τὸ ζῶν ὕδωρ διῆλθεν ὡς διὰ ρυάκος τῆς σῆς ψυχῆς, ἐπειδὴ ἀξίαν ἑαυτοῦ οὐχ εὔρεν ὑποδοχὴν” — *Ἠθικός* ΙΔ', σ. 374.

²² “Μηδὲ εἰς τὴν πίστην τὴν εἰς Χριστὸν μόνην θαρρείτω τις” — *Ἠθικός* Ι', σ. 297.

Εἰσαγωγή

βλύζει, ἢ ὄραση κάποιου φωτός; ... Ἄν λοιπόν, τρώγοντας καὶ πίνοντας τὸν θεῖο ἄρτο καὶ τὸν οἶνο τῆς χαρᾶς, δὲν καταλάβεις ἂν ἔζησες τὴν αἰώνια ζωὴ, δὲν καταλάβεις ἂν πῆρες μέσα σου τὸν ἄρτο φωτεινὸ ἢ πύρινο, ὅπως ὁ προφήτης, ἢ ἂν ἦπιες ὕδωρ ζωῆς τὸ δεσποτικὸ αἷμα — ἂν δὲν εἶδες καὶ δὲν κοινωνήσες κάτι τέτοιο, πῶς πιστεύεις ὅτι κοινωνήσες ζωῆς;²³

Ἡ Μετάληψη δὲν εἶναι ἐξάσκηση ὑποκριτικῆς τέχνης καὶ πειθαρχίας, νὰ θυμᾶμαι ὅτι τὸ ψωμὶ καὶ τὸ κρασί ἔγιναν τάχα σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Τότε ἀντὶ ζωῆς προκύπτει ὁ ψυχοφθόρος σεβασμὸς ποὺ ταιριάζει σὲ μουσεῖα. Κοινωνία πραγματικὴ συμβαίνει ὡς αἴσθησις πέρα ἀπὸ ὑποχρεώσεις καὶ πεποιθήσεις²⁴ — εἶναι *χαρά, φῶς, ἔνωση μὲ τὸν Θεό, κατάργηση τύπων καὶ συμβόλων, ὄραση τοῦ Χριστοῦ*.²⁵

“Ἄν ὅμως αὐτά, ὅπως πιστεύουν μερικοί, ἐνεργοῦνται σὲ μᾶς χωρὶς νὰ τὸ νοιώθουμε, εἶναι φανερὸ πῶς οὔτε τὴν αἰώνια ζωὴ δὲν θὰ νοιώσουμε, ποὺ τὰ ἀκολουθεῖ αὐτά καὶ παραμένει, οὔτε τὸ φῶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δὲν θὰ δοῦμε, ἀλλὰ θὰ μείνουμε νεκροί, τυφλοὶ κι ἀναίσθητοι — ὅπως τώρα, ἔτσι καὶ τότε ... Ἄν ὅλα αὐτά μᾶς συμβαίνουν μὲ τρόπο ἄγνωστο καὶ ἀνεπαί-

²³ Ἡθικός ΙΔ', σ. 373.

²⁴ Πρβλ. τὸν Ἡθικό Δ', σ. 176: “τῆς μὲν νοερᾶς αἰσθήσεως καὶ θεωρίας καὶ τῆς παντουργοῦ ἐνεργείας αὐτῆς πείραν ὅλως οὐ κέκτηνται, στοχαστικῶς δὲ καὶ ἐν ἐπινοίαις ποικίλαις καὶ πολυτρόποις τὰ κατ' αὐτὴν ἀναλογιζόμενοι ... φιλολογοῦσί τε καὶ περὶ ὧν οὐκ οἶδασι διαβειοῦνται τοὺς πυθομένους.”

²⁵ Ἡθικός ΙΔ', σελ. 372-4.

Εἰσαγωγή

σθητο, ποιός θὰ μπορούσε νὰ θρηνήσει ἀρκετὰ τὴν ἀναισθησία μας; ... Κι ἂν ὅσοι τρῶνε τὸ σῶμα καὶ πίνουν τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου ἔχουν αἰώνια ζωὴ, σύμφωνα μὲ τὰ θεῖα λόγια Του, ἀλλὰ ἐμεῖς ὅταν τρῶμε αὐτὰ δὲν αισθανόμαστε νὰ μᾶς γεμίζει τίποτα περισσότερο ἀπὸ τὴν αἰσθητὴ τροφή, οὔτε νοιώθουμε νὰ παίρνουμε κάποια ἄλλη ζωὴ, τότε μεταλάβουμε ἀπλὸ ψωμί, ἀλλὰ ὄχι τὸν Θεό”.²⁶

Τὸ προηγουμένως ἀνύπαρκτο δὲν θὰ προκύψει ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ τήρηση τῶν ἐντολῶν, ἢ ὅποια δὲν ἀποτελεῖ παρὰ μόνο ἓνα τρόπο γιὰ τὴν ἴδια τὴν καθαρότητα, ἂν ἤδη ὑπάρχει, νὰ ἐνισχύεται. Οἱ ἐντολές, ὅταν τηροῦνται πραγματικά, δὲν εἶναι κἄν ἐντολές καὶ δὲν ἔχουν δυσκολία — φανερόνται σήματα μιᾶς ὁδοῦ ποὺ διατρέχει τὸ πιὸ οἰκεῖο καὶ ἐπιθυμητό: “κι ἐγὼ ὁ ἴδιος τὸ εἶδα, πιστέψτε με,” ὁμολογεῖ ὁ Συμεών, “εἶναι εὐκόλη ἢ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ... δὲν βρῆκα τίποτα κοπιαστικὸ ἢ λυπηρὸ ἢ δυσβάσταχτο, ὅταν προσέφυγα στὸν Θεὸ καὶ σωτῆρα μου ... ἔφθασα νὰ βλέπω ἀκόμα καὶ τὶς θλίψεις τοῦ βίου ποὺ μὲ βρίσκουν καὶ τοὺς πειρασμοὺς σὰν ἓνα τίποτα μπροστὰ ὄχι στὴν μέλλουσα, ἀλλὰ καὶ στὴν τωρινὴ Δόξα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ποὺ μοῦ φανερόνεται μέσα στὸ Ἅγιο Πνεῦμα”.²⁷

Ἡ συμβατικὴ πίστη τὸ πολὺ νὰ ἀνάγεται στὸν ἀποφατισμὸ τοῦ μὴ περαιτέρω, σὲ ἄγνη βίωση γνωσιολογικῶν ὀρίων, ἀπ’ ὅπου εἰσπράττοντας ἀπογοήτευση ἐπιστρέφει σὲ μεγαλύτερη τυποκρατία καὶ τεχνητὴ εὐλάβεια, συχνὰ καὶ στὴν ὠμὴ ἀθεΐα. Στὴν ἄμεση

²⁶ Ἡθικός Ι', σελ. 307 καὶ 315-6.

²⁷ Ἡθικός Ι', σελ. 298-300.

Εἰσαγωγή

ζωντανή προσωπική σχέση ὁ ἀποφατισμὸς δὲν σημαίνει ἀγνωσία, ἀλλὰ βάπτιση τῆς συνείδησης στὸ ὑπερβαῖνον γνωστό, ποῦ ἂν καὶ προσιτὸ ἐμπειρικὰ ὑπὸ προϋποθέσεις, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει ἀντάξιά του συμβολικὴ διατύπωση. “Ἄν λοιπὸν εἴμαστε νεκροί”, δίδασκε ὁ Συμεὼν στοὺς ἴδιους τοὺς μονάζοντες καὶ τοὺς ἱερεῖς, “ἐφόσον μόνο ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ, προτοῦ ἐνωθοῦμε μαζί Του καὶ ζήσουμε, ἄς μὴ λέμε ὅτι τὸν ὑπηρετοῦμε. Γιατὶ πῶς γίνεται νὰ ὑπηρετήσουν κάποιον οἱ νεκροί;”²⁸ Ἡ πέρα ἀπὸ δόγματα ζωντανὴ γνώση δὲν ἀφήνει ἀμφιβολία γιὰ τὸ εἶδος, τὴν γνησιότητα καὶ τὴν ἰσχὺ της.

“Ὅπως ἡ ἔγκυος γνωρίζει καλὰ ὅτι σκιρτάει τὸ βρέφος στὴν κοιλιά της, καὶ ποτέ δὲν λησμονεῖ ὅτι τὸ ἔχει μέσα της, ἔτσι ἀκριβῶς ὅποιος ἔχει τὸν Χριστὸ σχηματισμένο μέσα του, καὶ τὶς κινήσεις, δηλαδὴ τὶς ἐλλάμψεις Του γνωρίζει, καὶ τὰ σκιρτήματα, δηλαδὴ τὶς ἀστραπὲς Του, καθόλου δὲν ἀγνοεῖ, καὶ τὴν κύηση τοῦ Χριστοῦ μέσα του βλέπει καθαρά”.²⁹

Τὴν Ἀνάσταση τῆς ψυχῆς, ποῦ προηγεῖται τῆς σωματικῆς, χωρὶς τὴν ὁποία ἡ σωματικὴ καταντάει διαιώνιση παράνοιας, ὁ Συμεὼν περιγράφει ὡς εἴσοδο ἀπὸ κλιμακούμενες πύλες στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου μεταμορφωμένη, ἐδραιωμένη στὴν ἀγάπη ὅπως σὲ Θρόνο.

²⁸ Ἡθικός Ζ', σελ. 254-5.

²⁹ Ἡθικός Ι', σ. 319.

Εἰσαγωγή

Μετάνοια πού φέρει πένθος, χωρίς απόγνωση,³⁰ μεγαλώνει μιὰ αἴσθηση τῆς ὁμορφιάς τοῦ θείου ἐλέους, ὅμως στήν βίωση πένθους ὁ ἄνθρωπος δὲν παύει νὰ βρίσκεται στήν ἁμαρτία, ἀνίκανος νὰ οἰκειοποιηθεῖ τὴν θεία ἀγάπη γινόμενος ὁ ἴδιος ἡ πηγὴ τῆς. Ἀποκτῶντας ἰσχυρὴ τὴν ἐπίγνωση τῆς θείας πραότητας, ἀπ' ὅπου ἀποβάλλεται κάθε φόβος καὶ ἐνοχὴ, ὁ βίος στρέφεται ὀλόκληρος στὸ θεῖο θέλημα. Ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ εἶναι ἡ δικαιοσύνη — πεῖνα καὶ δίψα γιὰ τὴν δικαιοσύνη καὶ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ.

Ἡ παράδοση τοῦ βίου στήν ἐμπιστοσύνη, δοκιμασμένη στήν πορεία πού προηγήθηκε, ἀπὸ ἀρετὴ σὲ ἀρετὴ καὶ ἀπὸ γνώση σὲ γνώση διανοίγεται στήν ἔσχατη διαμονὴ ὅπως σὲ παλάτι, ἐφόσον ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος κερδίζει τὸ σύνολο τῆς Δημιουργίας στὸ προαιώνιο ἄκτιστο Φῶς — πέρα ἀπὸ κάθε νόμο, ὅταν ἔχει κανεὶς μνηθεῖ στὸ Ἔνα τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, εἶναι ἔτοιμος νὰ δεῖ τὸν Βασιλέα τῆς Δόξης καὶ νὰ γίνεῖ ὁ ἴδιος Φῶς καὶ Θεός.³¹

³⁰ “Μηδέποτε εἰς ἀπόγνωσιν καταστρέφεσθαι...” *Ἠθικός ΙΑ'*, σ. 339.

³¹ *Ἠθικός ΙΑ'*, σελ. 324-5. Ἡ γνησιότητα τῆς θεολογικῆς σκέψης προϋποθέτει ἀπαραιτήτως ὀλοκλήρωση τῆς πορείας αὐτῆς: “οὔτε τῶ θεολογοῦντι ἀρμόζει μετάνοια οὔτε τῶ μετανοοῦντι θεολογία ... ὁ δὲ γε θεολογῶν ὁμοίός ἐστι τῶ ἐν ταῖς βασιλείοις αὐλαῖς ἀναστρεφόμενῳ ἐν λαμπρότητι βασιλικωτάτης στολῆς καὶ οἰκείῳ ὄντι τῶ βασιλεῖ λαλοῦντί τε αὐτῶ ἀεὶ καὶ ἐξ αὐτοῦ καθ' ὥραν ἐνηχουμένῳ τρανώς τὰ ἐκείνου προστάγματα καὶ θελήματα” — *Κεφάλαια γνωστικά τε καὶ θεολογικά κε'*, κεφ. α', σ. 413.

Εἰσαγωγή

ΑΝΘΟΛΟΓΩ ἀπὸ τοὺς Ὑμνους, προσθέτοντας ἀντὶ προλόγου καὶ ἐπιλόγου ἀποσπάσματα ἀπὸ Ὅμιλίες τοῦ Συμεών. Ἡ ἀνθολόγηση εἶναι διπλή: διάκριση ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν Ὑμνων καὶ ἀκόμη ἐπιλογή τμημάτων ἀπὸ ἓνα καὶ τὸν ἴδιο Ὑμνο. Ἐνδιέφερε σύνθεση τῶν πλέον κρίσιμων, μὲ τρόπο ποὺ θὰ μεγάλωνε τὴν ἀμεσότητα τοῦ κειμένου.

Χρειαζεται νὰ θυμᾶται κανεὶς πὼς οἱ Ὑμνοι τοῦ Συμεών διαφέρουν ἀπὸ τὰ κλασικὰ ποιήματα, ὅπου τὰ μέρη σχηματίζουν ἀναντικατάστατη μορφή, ὁπότε στὴν παραμικρὴ ἐπέμβαση τὸ ποίημα καταρρέει ἢ γίνεται ἀπρόσιτο ἢ ἀποκτᾶει ἀναπηρία. Τὸ ἴδιο ἰσχύει γιὰ τὰ περισσότερα Βυζαντινὰ ποιήματα — ὑπάρχουν ὅπως τὸ Χερουβικό, τοῦ ὁποίου ἡ οὐσία παραμένει ἀκλόνητη, κι ἂν ὁ χρόνος τοῦ ἐπεκταθεῖ ἢ συντομευθεῖ. Ἔργα ὅπως αὐτὰ εἶναι θάλασσες δύναμης, ἀπ' ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐμπνέεται πλῆθος μορφῶν, χωρὶς νὰ προδίδει τὸ πρωτότυπο.

Προσωπικὰ θέλησα τὸν λόγο τοῦ Συμεών πιὸ κοντὰ στὸ σημερινὸ ποιητικὸ μας αἰσθητήριο, καὶ ὅσο γίνεται πιὸ σύντομο, ὥστε νὰ μπορῶ νὰ τὸν δωρίζω ἀκόμη καὶ σὲ φίλους λιγώτερο ἐξοικειωμένους μὲ τέτοια ἔργα. Μακάρι ἡ ἀνθολογία νὰ ὀδηγήσει στὴν ἀνάγνωση τοῦ συνόλου, ἔστω μόνο ὅσους γνωρίζουν ἀρχαῖα, ὅμως κι ἐδῶ ἂν ἀρκεστεῖ κανεὶς, τὸ ὄφελος δὲν θὰ εἶναι μικρό.

Γιώργος Βαλσάμης
Πάσχα 2012

Ὑμνοι Θεῶν Ἐρώτων

“Ο,τι ἀκοῦς στὶς θεῖες Γραφές

ἮΝ ὥρα ποὺ ἀνερχόμαστε στὸ τελειότερο, ὁ ἀόρατος καὶ ἄμορφος δὲν ἔρχεται πιά χωρὶς μορφή καὶ ὄψη, δὲν συνεχίζει νὰ ἐργάζεται μὲ τὴν σιωπὴ τὴν παρουσία καὶ τὸν ἐρχομὸ τοῦ θείου Φωτός, ἀποκαλύπτει σὲ κάποια μυστική καὶ μοναδική ὄραση τὴν θεία Μορφή.

Δὲν φανερώνεται σὲ κάποιο σχῆμα ἢ ἐκτύπωμα ὁ Θεός. Ἀπλό, σὲ ἀκατάληπτη, ἀπερίγραπτη καὶ ἄμορφη Μορφή τὸ Φῶς τοῦ Προσώπου Του. Τίποτα περισσότερο δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε ἢ νὰ ἐξηγήσουμε: τώρα πιά ἐμφανίζεται καθαρὰ, γνωρίζεται μὲ ὑπερβολή, ἀόρατα μέσα σὲ τρανὴ Ὅραση ὁ ἀόρατος μιλάει καὶ ἀκούει, καὶ ὅπως ἓνας φίλος, πρόσωπο μὲ πρόσωπο μὲ τὸν φίλο του, ἔτσι μόνο μιλάει ὁ Θεός.

Μιλάει Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει τὴν θεία φύση, μὲ ὄσους χάρισε ὁ ἴδιος νὰ γίνουν Θεοί. Τοὺς ἀγαπάει ὅπως πατέρας, καὶ πάλι τὰ παιδιά Του ἔχουν γι' Αὐτὸν ἀγάπη θερμή, ὑπερβολική. Τοὺς γίνεται παράξενη ὄραση καὶ πιὸ φρικτὸ ἄκουσμα, δὲν μποροῦν νὰ τὸ ποῦν, μειώνεται ἡ ἀξία του, οὔτε πάλι ἀνέχον-

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

ται ν' ἀποσιωπήσουν, ἀνάβουν μὲ τὸν πόθο Του μέρα τὴ μέρα, καὶ μ' ἓνα μυστικὸ τρόπο γεμίζει μέσα τους ἡ φωνὴ Του.

Πότε γράφουν τὴν ὁδύνη τους γιὰ τὰ πάθη ἄλλων, πότε τὰ δικά τους λάθη ἐπιδεικνύουν σ' ὄλους. Ἄλλοτε ἀφηγοῦνται χαρούμενοι τὶς εὐεργεσίες καὶ τὶς ἐνέργειες τῆς θείας Χάρης ποὺ τοὺς ἔγιναν, καὶ τότε ὑμνοῦν θεολογικὰ Ἐκεῖνον ποὺ τοὺς ἄλλαξε καὶ τοὺς ἐργάστηκε Θεοῦς. Ἄλλοτε, ἂν συμβεῖ ν' ἀκούσουν κάτι νὰ λέγεται ἀντίθετο ἢ λαθεμένο γιὰ τὴν ψυχικὴ σωτηρία μας, τὸ διορθώνουν, σύμφωνα μὲ τὸ μέτρο τῆς γνώσης ποὺ τοὺς δόθηκε, τὸ ἀνακοινώνουν παρέχοντας τὶς μαρτυρίες τῶν θείων Γραφῶν.

Εἶναι τελείως ἀδύνατο νὰ σταματήσουν ἢ νὰ κουραστοῦν ν' ἀφηγοῦνται, γιὰτὶ δὲν ἀνήκουν στὸν ἑαυτό τους, ἀλλὰ στὸ μέσα τους ἅγιο Πνεῦμα. Αὐτὸ τοὺς κινεῖ, καὶ τὸ ἴδιο κινεῖται ἀπ' αὐτούς, γίνεται σ' αὐτούς ὅ,τι ἀκοῦς νὰ λέγεται στὶς θεῖες Γραφές γιὰ τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν — Μαργαριτάρι, Κόκκος Σινάπεως, Ζύμη, Νερό, Φωτιά, Ψωμί, Ποτὸ Ζωῆς, Πηγὴ Ζωντανὴ ποὺ ἀναβλύζει — ρέει ποταμοὺς λόγων τοῦ Πνεύματος, λόγων τῆς θείας Ζωῆς — Λαμπάδα, Κλίνη, Γαμήλιος Θάλαμος, Νυμφῶνας, Νυμφίος, Φίλος, Ἀδελφὸς καὶ Πατέρας.

Τὶ σημασία ἔχει νὰ λέω πολλὰ, νὰ προσπαθῶ νὰ τὰ διατρέξω ὅλα, καὶ νὰ εἶναι ἀναρίθμητα! Αὐτὰ ποὺ μάτι δὲν εἶδε

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

καὶ αὐτὶ δὲν ἄκουσε, δὲν ἀνέβηκαν στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἢ γλῶσσα πῶς νὰ τὰ μετρήσει, πῶς νὰ τ' ἀφηγηθεῖ ὅλα καὶ νὰ τὰ μιλήσει καλά; Ἄν κι ὅλα, χάρις στὸν Θεὸ πού τὰ χαρίζει, τὰ ἔχουμε ἀποκτήσει καὶ τὰ περιέχουμε μέσα μας, νὰ τὰ μετρήσουμε ὅμως μὲ τὸν λογισμό καὶ νὰ τὰ ἐξηγήσουμε, δὲν μποροῦμε καθόλου.

Ὁ Ἀραβώνας

ΩΡΑ δά, σκοτάδι στὴν καρδιά μου κι ἀνέτειλες Ἐσύ.
Ἔδειξες θαύματα πού ὀφθαλμοὶ δὲν ἔχουν δεῖ.
Καὶ σὲ μένα κατέβηκες, τὸν πιὸ τελευταῖο ἀπ' ὅλους,
Μ' ἔκανες μαθητὴ Σου καὶ γιὸ Ἀπόστολου,
κι ἄς μὲ κρατοῦσε φοβερὸς
ὁ δράκος, τῶν θνητῶν ὁ θάνατος,
ὡς τώρα νὰ ἐργάζομαι κάθε ἁμαρτία.

Στὸν ἄδη ἔλαμψες ὁ προαιώνιος ἥλιος,
ὕστερα φώτισες καὶ τὴ δική μου ψυχὴ στὰ σκοτάδια της,
μοῦ χάρισες ἡμέρα χωρὶς δύση,
αὐτὸ πού δὲν πιστεύουν, μόνο ὅσοι τεμπέληδες εἶναι καὶ ἀδιά-
φοροι, νομίζω.
Τὴ φτώχεια πού ἔχω μέσα μου πλημμύρισες μὲ τὸ Ἄγαθὸ ὀλό-
κληρο.

Ἐσύ πού ἔκανες αὐτά, ὁ ἴδιος στεῖλε δῶρο Σου τὰ λόγια μου,
δῶσε τίς λέξεις,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Καθένα κλείνει ὁ θάνατός του.

Στὸ τέλος καὶ μετὰ, ὅλοι τὸ ἴδιο ἄπραγοι,
οὔτε κακὸ οὔτε καλὸ κανεῖς δὲν ἔχει δύναμη νὰ κάνει τότε,
Σωτῆρα μου καθένας, εἶναι βέβαιο, ὅπως βρεθεῖ, ἔτσι θὰ μεί-
νει.

Κύριε, μὲ φοβίζει αὐτό, μὲ κάνει καὶ τρέμω,
τὶς αἰσθήσεις μου ὅλες τὶς λιώνει αὐτό.

Ἄν πεθάνει ἓνας τυφλὸς καὶ διαβεῖ ἐκεῖ,
τὸν ἥλιο ἐτοῦτο πιά δὲν θὰ δοῦν τὰ μάτια του,
ἀκόμη κι ἂν τὸ φῶς του πάλι βρεῖ μὲ τὴν Ἀνάσταση.
Ἔτσι ὅποιος στὸν νοῦ εἶναι τυφλός : ἂν πεθάνει,
τὸν νοητὸ ἥλιο, Θεέ μου, Ἐσένα, δὲν πρόκειται νὰ δεῖ,
μὰ ἀπὸ σκοτάδι βγαίνοντας σὲ σκοτάδι θὰ πάει,
καὶ στοὺς αἰῶνες χωρισμένος θὰ εἶναι ἀπὸ Σένα.

Κανένας Κύριέ μου, σὲ Σένα ὅποιος πιστεύει,
στὸ δικό Σου ὄνομα ὅποιος βαφτίστηκε, δὲν θ' ἀντέξει
τὸ μεγάλο βάρος καὶ φρικτὸ τοῦ χωρισμοῦ Σου, Εὔσπλαχνε.
Εἶναι ἢ λύπη αὐτὴ φοβερή,
φρικτὴ, ἀβάσταχτη, αἰώνια θλίψη.

Ὑμνοι Θείων Ἑρώτων

Σωτῆρα, τί χειρότερο νὰ πάθει ἀπ' τὸν χωρισμό Σου;
Ποιά ὀδύνη μεγαλύτερη, ἂν χάσει τὴ ζωή,
νὰ ὑπάρχει γιὰ πάντα ὅπως νεκρός, στερημένος ἀπ' τὴ ζωή,
καὶ μαζί ὅλα τ' ἀγαθὰ τὸ ἴδιο νὰ στερεῖται;
Ἄπὸ σένα φεύγοντας, ἀπὸ κάθε καλὸ φεύγει καὶ τὸ στερεῖται.

Δὲν θὰ εἶναι τότε ὅπως στὴ γῆ αὐτή,
γιατὶ ὅσοι τώρα δὲν Σὲ γνώρισαν,
ἀπόλαυση ἔχουν μιὰ σωματικὴ ἐδῶ,
μιὰ τρυφή, σκιρτῶντας ὅπως ἄλογα.
Ὅσα χαρίζεις δὲν τὰ ἔχουν
παρὰ μόνο τὴ ζωοῦλα τους νὰ κάνουν
κι αὐτὰ μόνα βλέποντας, νομίζουν τὸ ἴδιο θὰ εἶναι ἐκεῖ
μετὰ τὴν ἔξοδο τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ βίου.

Στραβὰ λογαριάζουν, στραβὰ ζυγιάζουν
ποῦ λένε πῶς δὲν εἶναι μαζί Σου, ἀλλὰ ἔχουν τὴν ἀνεσή τους,
τόπο ἐτοιμάζοντας κάποιον — τέτοια βλακεία! —
μακριὰ ἀπ' τὸ Φῶς, κι ὅμως χωρὶς σκοτάδι
ἀπ' τὴ Βασιλεία Σου ἔξω, ἀλλὰ κι ἀπ' τὴ γέενα
ἀπ' τὸν Νυμφῶνα πολὺ μακριά, κι ἀπ' τῆς δικαιοσύνης τὴ
φωτιὰ ἐπίσης,
ὅπου νὰ καταλήξουν θέλουν, οἱ ταλαίπωροι,
καὶ λένε, δὲν Σὲ χρειάζονται, αἰώνια Δόξα

Ἕμνοι Θεῶν Ἐρώτων

καὶ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἔχουν τὴν ἄνεσή τους!
Τὸ σκοτάδι τοὺς κυριεύει, ἡ ἄγνοια,
ἡ ταλαιπωρία, ἀλίμονο, οἱ κούφιεσ ἐλπίδες.
Πουθενὰ δὲν ἔχει γραφεῖ αὐτό, οὔτε θὰ ὑπάρχει...
Χριστέ, ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἡ γῆ τῶν πρᾶων, εἶσαι
Ἐσύ.

Ἐσύ ὁ παράδεισος μὲ τὶς φυλλωσιές,
ὁ θεῖος νυμφῶνας, ὁ ἀνείπωτος γαμήλιος θάλαμος,
Ἐσύ τραπέζι γιὰ ὄλους, ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, παράξενο νερό,
καὶ τὸ ποτήρι καὶ τὸ νερὸ τῆς ζωῆς Ἐσύ εἶσαι,
Ἐσύ καὶ ἡ λαμπάδα ἡ ἀναμμένη στοὺς αἰῶνες γιὰ τοὺς ἅγι-
ους,
Ἐσύ καὶ χιτῶνας καὶ στέφανος, καὶ ὁ ἴδιος μοιράζεις τοὺς στε-
φάνους,
Ἐσύ ὁ ἴδιος ἡ χαρά, ἡ ἄνεση, ἡ τρυφή καὶ ἡ δόξα,
Ἐσύ ἡ ἀγαλλίαση, Ἐσύ ἡ εὐφροσύνη.
Ὅπως ἥλιος θὰ λάμψει, Θεέ μου, ἡ Χάρη
τοῦ πανάγιου Πνεύματος σ' ὄλους τοὺς ἅγιους,
ἀνάμεσά τους θὰ λάμψεις ὁ ἀπρόσιτος ἥλιος,
καθένας μέσα του, ὄλοι, τὴ λάμψη Σου θὰ ἔχουν,
ὅση εἶναι ἡ πίστη τους, τὰ ἔργα τους, ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ ἀγάπη
τους,
ὅσο ἔχουν καθάρσει, ὅσο φωτίστηκαν ἀπὸ τὸ Πνεῦμα Σου.

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Θεέ, μόνε μακρόθυμε, πού ὅλα τὰ διακρίνεις,
θὰ τοὺς ὀρίσεις μονές διάφορες καὶ τόπους,
τὰ μέτρα τῆς λαμπρότητας, τὰ μέτρα τῆς ἀγάπης,
τῆς ὄρασῆς Σου, τὸ πόση θὰ τοὺς εἶναι
ἢ δόξα τῆς μεγαλωσύνης Σου, ἢ τρυφή καὶ τὸ κλέος,
σὲ μοιρασιὰ οἴκων, παράξενων διαμονῶν.

Ἐκεῖ σκηνές διάφορες, οἴκοι πολλοί,
στολές ὀλόφωτες πλήθους ἀξιωμαίων,
στέφανοι παμποίκιοι, πετράδια καὶ μαργαριτάρια,
ἄνθη ἄφθαρτα παράξενης ὁμορφιάς.
Ἐκεῖ κλῖνες, στρώματα, τραπέζια, θρόνοι,
καὶ τὸ μεγάλο, τὸ πιὸ ἡδονικό, ἢ μεγάλη τρυφή,
εἶναι, ἦταν, καὶ θὰ εἶναι, ὅτι Ἐσένα θὰ βλέπουν καὶ μόνο...

Στὸ πρόσωπό Σου μαζί θὰ κατοικοῦν οἱ εὐθεῖς.
Στὴν εὐθύτητα μέσα τῆς καρδιάς τους ἔχεις πάρει Μορφή,
κατοικοῦν μὲ τὴ Μορφή Σου μέσα Σου, Χριστέ μου.

Εἶναι θαυμαστό, παράδοξο δῶρο καλωσύνης!
Στὴ Μορφή τοῦ Θεοῦ νὰ φτάσουν οἱ ἄνθρωποι,
νὰ πάρει μέσα τους Μορφή αὐτὸς πού δὲν τὸν χωράει τὸ σύμ-
παν,
ὁ ἀναλλοίωτος Θεός, μὲ ἀναλλοίωτη φύση.

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Θέλει σὲ ὅλους τοὺς ἄξιους νὰ κατοικεῖ
Ὀλόκληρο νὰ ἔχει μέσα του καθένας τὸν Βασιληᾶ,
τὴν ἴδια τὴ Βασιλεία καὶ ὅλα τὰ δικά της,
καὶ νὰ λάμπουν, ὅπως ἔλαμψε ὁ Θεός μου ὅταν ἀναστήθηκε.

Πάνω ἀπ' τὶς βολές τοῦ ἡλίου αὐτοῦ ποὺ βλέπουμε,
ἔχουν ἔτσι σταθεῖ σ' Ἐκεῖνον ποὺ τοὺς δόξασε,
ἔκθαμβοι, ἔχουν τὴ διαμονή τους στὴ μεγάλη δόξα,
στὸ μεγάλωμα χωρὶς τέλος τῆς θείας λαμπρότητας,
γιατὶ δὲν παύει, στοὺς αἰῶνες, ἡ προκοπή...

Τὸ πλήρωμά Του καὶ ἡ δόξα τοῦ Φωτὸς
θὰ εἶναι ἄβυσσος τῆς προκοπῆς : χωρὶς τέλος ἀρχή,
καὶ ὅπως μέσα τους Μορφὴ θὰ ἔχει πάρει ὁ Χριστός,
στὸν ἴδιο Αὐτὸν θὰ στέκονται ποὺ ἀπρόσιτα θὰ λάμπει, κι
ἔτσι
τὸ τέλος μέσα τους γίνεται ἀρχὴ τῆς δόξας,
καὶ πιὸ καθαρὰ γιὰ νὰ στὸ πῶ,
στὸ τέλος θὰ ἔχουν τὴν ἀρχὴ καὶ στὴν ἀρχὴ τὸ τέλος...

Ἀλλὰ ὅσοι πέφτουν ἀπὸ τὸν Θεό, ἀπορωῶ, ποῦ θὰ σταθοῦν,
ἔχοντας βρεθεῖ μακριὰ ἀπ' Αὐτὸν ποὺ εἶναι παντοῦ;
Ἀδέλφια, ἡ ἀπορία μου εἶναι γεμάτη, πραγματικά, μεγάλη
φρίκη,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

χρειάζεται λογισμό νοῦ φωτισμένου
νὰ καταλάβει αὐτὸ κανεὶς σωστά,
νὰ μὴ ξεπέσει σὲ σφάλμα κι ἀθετήσῃ τὰ λόγια τοῦ ἁγίου
Πνεύματος.

Μέσα βέβαια στὸ πᾶν θὰ ὑπάρχουν κι αὐτοί,
ἀλλὰ ἔξω ἀπ' τ' ἅγιο Φῶς καὶ στ' ἀλήθεια ἔξω ἀπ' τὸν Θεό.

Ὅπως οἱ τυφλοὶ ὅταν λάμπει ὁ ἥλιος,
κι ἂν ὀλόκληροὶ δέχονται φῶς, ὅμως ἔξω ἀπ' τὸ φῶς ἢ ζωὴ
τους,
χωρισμένοι ἀπὸ τὴν αἴσθηση καὶ τὴν ὄρασή του,
ἔτσι εἶναι στὰ πάντα τὸ θεῖο Φῶς τῆς Τριάδας.

Ἄν καὶ μέσα Του βρίσκονται ὄλοι,
ὅσοι ἔμειναν στὴν ἁμαρτία τους, σὲ σκοτάδι φυλακίστηκαν,
χωρὶς νὰ βλέπουν,
χωρὶς καμμιά αἴσθηση τοῦ Θεοῦ νὰ ἔχουν,
καιγόμενοι στὴ συνείδησή τους,
κατακρινόμενοι, τὴ θλίψη καὶ τὴν ὀδύνη
ἀπερίγραπτη θὰ ἔχουν στοὺς αἰῶνες.

Αυτό

 ΣΩΜΑΤΟ ἢ σωματικό, ὅ,τι ἂν σκεφτεῖς,
θα βρεῖς τὸν Θεὸ νὰ τὰ ἔχει κάνει ὅλα.
Τὰ οὐράνια — ὅ,τι ἀκούσεις —
τὰ ἐπίγεια κι ὅσα εἶναι στοὺς βυθοὺς,
γιὰ ὅλα Μία ἢ ζωὴ καὶ ἡ δόξα,
Ἕνας ὁ πόθος τους, Μία ἢ βασιλεία,
ὁ Πλοῦτος, ἡ Χαρά, ὁ Στέφανος, ἡ Νίκη, ἡ Εἰρήνη,
κάθε ὁμορφιὰ ποὺ ὑπάρχει,
εἶναι ἡ ἐπίγνωση τῆς ἀρχῆς καὶ αἰτίας,
ἀπ' ὅπου ὅλα πῆγασαν κι ἔχουν γίνει.

Αὐτὸ ἡ σύστασις εἶναι τῶν ἐπάνω καὶ τῶν κάτω,
Αὐτὸ ἡ τάξις τῶν νοητῶν ὄλων,
Αὐτὸ ὑποταγὴ τῶν ὀρατῶν ὄλων,
Αὐτὸ εἶχαν οἱ ἄγγελοι ἀσάλευτο θεμέλιο,
ὅταν ἔπαιρναν γνώση, καὶ φόβο ἀκόμα περισσότερο
τὴν ὥρα ποὺ ἔβλεπαν νὰ πέφτει ὁ σατανᾶς μὲ τοὺς δικούς του
ἀπὸ τὴν οἴησις.

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Γιατὶ μόνο ὅσοι Αὐτὸ λησμόνησαν,
καταξέπεσαν στὴν ἔπαρσή τους δουλωμένοι.
Ὅσοι πάλι Αὐτὸ εἶχαν νὰ μαθαίνουν,
ἀνάλαφροι γίνονταν ἀπὸ φόβο καὶ τὴν ἀγάπη,
ἀγκάλιαζαν τὸν δικό τους Κύριο ἀχώριστα ἐνωμένοι μαζί Του.

Ἄπ' ὅπου ἡ ἐπίγνωση τῆς βασιλείας
τὸ μέγάλωμα ἔφερε τῆς ἀγάπης,
γιατὶ καὶ περισσότερη τὴν Ἄστραπὴ
καὶ τρανότερη ἔβλεπαν ἀπὸ τὸ Φῶς τῆς Τριάδας,
καὶ πάλι Αὐτὸ κάθε σκέψη ἄλλη ἔδιωχνε,
τοὺς ἔκανε ἀμετακίνητους,
ποὺ ἀλλοιούμενη ἀρχικὰ πῆραν τὴ φύση τους,
νὰ μένουν στὸ Οὐράνιο ὕψος.

Μοναχός

ΜΟΝΑΧΟΣ, στὸν κόσμον ἀπὸ τὸν κόσμον καθαρὸς,
χωρὶς διακοπὴ μιλάει μὲ τὸν Θεὸ μόνον,
ἀπὸ Ἐκεῖνον βλέπεται Ἐκεῖνον βλέποντας,
ἀπὸ Ἐκεῖνον ἀγαπιέται Ἐκεῖνον ἀγαπῶντας,
γίνεται Φῶς μυστικὰ φωτιζόμενος.

Τὸν ἐπαινοῦν καὶ νοιώθει φτωχότερος.

Ἄν δικό τους τὸν νόμισαν, εἶναι σὰν ξένος κοντὰ τους.

Θαῦμα ξένο τελείως καὶ ἄφραστο!

Γιὰ πλοῦτο ἄπειρο εἶμαι φτωχός,

μοιάζω ἄπορος, πολλὰ κατέχοντας

καὶ λέω : διψᾶω γιὰ πλῆθος ὑδάτων

ἀλλὰ ποιός θὰ μοῦ δώσει ὅ,τι ἔχω ἄφθονο,

ποῦ θὰ βρῶ Ἐκεῖνον ποὺ βλέπω συνέχεια;

Πῶς θὰ κρατήσω ὅ,τι μέσα μου ὑπάρχει

καὶ πουθενὰ δὲν εἶναι νὰ τὸ δεῖς στὸν ἔξω κόσμον;

Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ ν' ἀκούει, ἄς ἀκούει,

τὴν ἀλήθεια νοιώθοντας σὲ λέξεις ἀγράμματος!

Ἀφήνεσαι κι ἀνατέλλεις

ΩΣ βλέπεις, ἂν κι εἶσαι κρυμμένος, πῶς ὅλα τὰ ἐπο-
πτεύεις,
πῶς δὲν Σὲ βλέπουμε, καὶ μᾶς βλέπεις ὅλους Ἐσύ;

Ὅμως ὄχι ὅλους, δὲν βλέπεις καὶ δὲν γνωρίζεις ὅλους, Θεέ
μου,
μόνο τοὺς φίλους Σου γνωρίζεις ἀγαπῶντας,
κάνεις ἐξαίρεση, καὶ σ' αὐτοὺς ἐμφανίζεις τὸν ἑαυτό Σου.

Ἡλιος εἶσαι κρυμμένος ἀπ' ὅλη τὴ θνητὴ φύση,
στοὺς δικούς Σου ὅμως ἀφήνεσαι κι ἀνατέλλεις, σ' αὐτοὺς γί-
νεσαι ὄρατός,
κι ἀνατέλλουν σὲ Σένα οἱ πρὶν στὸ σκοτάδι παραδομένοι,
πόρνοι, μοιχοί, ἄσωτοι, ἁμαρτωλοί, τελῶνες —
ὁ νοῦς τους ἀλλάζει, Παιδιὰ γίνονται τοῦ θείου Σου Φωτός.
Πάντως Φῶς γεννάει τὸ Φῶς, ἄρα Φῶς κι αὐτοὶ ἔχουν γίνει,
ὅπως ἔχει γραφεῖ : Παιδιὰ τοῦ Θεοῦ,
ἀπὸ τὴ Χάρη Σου Θεοὶ οἱ ἴδιοι!

Ἡ δόξα μὲ δαγκώνει

Ἡ ΔΟΞΑ μὲ δαγκώνει, κενή, μάταιη
τὰ δόντια της ἔμπηξε στὴν καρδιά μου,
μ' ἀρρώστησε, ὀλόκληρο μὲ διάλυσε
κι ὅταν ἦρθαν τ' ἄγρια σκυλιά, τὸ πλῆθος τὰ θηρία,
μὲ βρῆκαν νὰ κείτομαι καὶ μὲ κατασπάραξαν.
Ἡ τρυφή κι ὁ ἔπαινος τὸν μυελὸ καὶ τὰ νεῦρα μου
διέσπασαν, τῆς ψυχῆς τὴ δύναμη καὶ προθυμία.

Ἔοσα μοῦ ἀφαίρεσαν, ἀλίμονο, πῶς νὰ τὰ γράψω ὅλα;
Ἄντὶ γι' αὐτὰ ληστές μοῦ ἔβαλαν νὰ ἔχω
τὴν οἴηση καὶ τὸν ὄκνο, τὴν ἡδονὴ καὶ τὴ μέριμνα
πῶς ν' ἀρέσω στοὺς ἄλλους,
στ' ἀντίθετα μ' ἔσυραν καὶ μὲ διαμέλισαν.
Ἄλλοι τὴ σωφροσύνη παινεύοντας, τὴ νηφαλιότητά μου,
ἄλλοι τὰ ἔργα μου, νεκρὸ μὲ κατάφεραν,
οἴηση, τὸ παράδοξο πρᾶγμα, τὴ μεγάλη ἀπορία, σὲ μένα ἔ-
σπειραν, τὸν καταβρωμισμένο.

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

Γιατί πῶς, ἐξήγησε, πῶς δὲν εἶναι ν' ἀπορεῖ κανεῖς,
πῶς δὲν εἶναι ἀξιολύπητο τελείως,
τόσα πάθη ξαφνικά μοῦ ἐπιτέθηκαν,
μὲ κατάφεραν νεκρό, ἀπ' ὅλες τὶς ἀρετὲς γυμνό,
πάλι ἔχασα τὸν ἑαυτό μου, τὸν λησμόνησα, ἀπ' ὅσα ἔγιναν
δὲν κατάλαβα τίποτα, ἀλλὰ ἔχω οἴηση, πῶς εἶμαι ὁ μεγαλύ-
τερος ὄλων
ἀπαθῆς, ἅγιος, σοφὸς θεολόγος,
δίκαιο εἶναι κι ὄλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ μὲ τιμοῦν,
καὶ νὰ μ' ἐπαινοῦν, γιατί ἀξίζω ἐπαίνους
προσκαλῶ κάθε ἄνθρωπο καὶ νομίζω πῶς τιμῆ συγκεντρῶνῶ,
ὅσο ἔρχονται καὶ μαζεύονται, τόσο καμαρώνῶ
κι ὄλο κοιτάζω δεξιὰ ἀριστερά, μήπως ἔγινε κάποιος νὰ λεί-
πει,
δὲν ἤρθε, δὲν μὲ θαύμασε,
κι ἂν τυχὸν βρεθεῖ κανεῖς νὰ μὲ ξέχασε,
ἔχω κακία, τὸν κατηγορῶ, τὸν διασύρω,
νὰ τὸ μάθει κι ὁ ἴδιος, νὰ τὸν πτοήσῃ ὁ ψόγος
καὶ νὰ ῥθει, νὰ προσφωνήσῃ, νὰ δείξει ὑποταγή,
ὅτι κι αὐτὸς ἀνάγκη ἔχει τὴν εὐχὴ καὶ τὴ φιλία μου...

Μή μ' ἀφήσεις, Χριστέ, νὰ πλανιέμαι στὸ μέσο τοῦ κόσμου,
Ἐσένα μόνο ἀγαπάω χωρὶς ποτὲ νὰ Σ' ἀγάπησα
καὶ μόνη ἐλπίδα ἔχω τὶς δικές Σου ἐντολές νὰ φυλάω,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

ἂν κι ὀλόκληρος στὰ πάθη βρίσκομαι καὶ δὲν Σ' ἔχω γνωρίσει
καλά.

Γιατὶ ποιός, ἂν Σ' ἀγάπησε, ἔχει ἀνάγκη τὴ δόξα τοῦ κόσμου;

Ποιός, ἂν Σ' ἀγάπησε, θέλει κάτι ἄλλο ἀπὸ Σένα τὸν ἴδιο;

Θὰ προσκαλέσει αὐτὸς τοὺς πάντες ἢ μερικοὺς θὰ κολακέψει,

ἢ θὰ φροντίσει νὰ γίνε φίλος καθενός;

Ὅσοι εἶναι δοῦλοι Σου πραγματικοὶ δὲν ἔκαναν τέτοια, οὔτε

ἕνας.

Γι' αὐτὸ ἔχω θλίψη καὶ λύπη, Θεέ μου,

ὅτι βλέπω σ' αὐτὰ δουλωμένο τὸν ἑαυτό μου,

καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ νοιώσω καλά, οὔτε νὰ ταπεινωθῶ,

τὴ δική Σου δόξα, τὴ μόνη ἀληθινή, δὲν θέλω...

Καθένας Ένας

ΩΣ ὄχι θαῦμα φοβερό, πῶς δὲν θὰ φρίξει καθένας, ποὺ
τέλεια τὸ νοιώθει,
αὐτό γνωρίζοντας καλά :

Τώρα βρίσκεσαι μαζί μας καὶ στοὺς αἰῶνες!
Καθένα μας τὸν κάνεις σπίτι Σου, σ' ὄλους κατοικεῖς,
σπίτι γιὰ ὄλους γίνεσαι ὁ Ἴδιος καὶ κατοικοῦμε μέσα Σου,
ένας, Σωτήρα, καθένας μας μαζί Σου εἶναι ὀλόκληρος σ' ὀλό-
κληρον Ἐσένα,
καὶ μὲ καθένα μόνο του μόνος βρίσκεσαι Σὺ
καὶ ὑπεράνω μας ὀλόκληρος ὑπάρχεις μόνος.

Λοιπὸν : τώρα ὑπάρχεις. Μέσα μας τὰ φρικτὰ Μυστήρια ὅλα
κάνεις τώρα.

Ποιά φρικτά; Ἄπ' τὰ πολλὰ ἀκοῦστε λίγα,
γιατὶ ἂν κι ὅσα ἔχω πεῖ, εἶναι ὅλα τους ψηλότερα ἀπὸ κάθε
ἐκπληξη,

ὅμως, ἀκουγε τώρα ἀπ' αὐτὰ ἀκόμα πιὸ φρικτά!

Μέλη τοῦ Χριστοῦ γινόμεστε κι ὁ Χριστὸς δικὰ μας μέλη,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Καὶ τὸ χέρι μου Χριστός, καὶ τὸ πόδι μου Χριστός, ἐμένα τοῦ
πανάθλιου,

Καὶ τὸ χέρι τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ πόδι τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀθλιό-
τητα δική μου.

Κινῶ τὸ χέρι, καὶ Χριστὸς ὁλόκληρος εἶναι τὸ χέρι μου.

Κατάλαβε : ἡ ἅγια Θεότητα δὲν χωρίζεται.

Κινῶ τὸ πόδι καὶ νά, φωτεινὸ εἶναι ὅπως Ἐκεῖνος.

Μὴ πεῖς ὅτι εἶμαι βλάσφημος, ἀλλὰ δέξου τα αὐτά,
προσκύνησε τὸν Χριστὸ πού ἔτσι σ' ἀλλάζει.

Γιατὶ κι ἐσύ, ἀρκεῖ νὰ θέλεις, θὰ γίνεις μέλος Του,
κι ἔτσι τὰ μέλη καθενός, ὅλα,

μέλη τοῦ Χριστοῦ θὰ γίνουν, κι ὁ Χριστὸς δικὰ μας μέλη,
ὅλα τ' ἀσχήμονα Εὐσχήμονα θὰ κάνει

ὅλα τέλεια θὰ στολίσει μὲ τὴ Δόξα καὶ τὴν Ὁμορφιὰ τῆς Θεό-
τητας,

καὶ θὰ γίνουμε μαζί Θεοὶ μὲ τὸν Θεὸ ζῶντας μαζί,

χωρὶς καθόλου ἀσχημοσύνη πιά νὰ βλέπουμε τοῦ σώματος,
ὅλοι μὲ τὸ σῶμα ὁλόκληρο θὰ ἔχουμε τοῦ Χριστοῦ τὴ Μορφή,
καὶ κάθε μέλος θὰ εἶναι ὁ Χριστὸς ὁλόκληρος.

Γιατὶ ἂν καὶ γίνεται σὲ πολλὰ, παραμένει Ἕνας, ἀδιαίρετος,
κάθε μερίδιο εἶναι ὁ ἴδιος ὁλόκληρος.

Κι ἔτσι πάντως θὰ κατάλαβες, καὶ τὸ δάχτυλό μου ὁ Χριστός,
καὶ τὸ πέος μου...

Σωστὰ δὲν τόχες πάρει, δὲν εἶναι ἄσχημα αὐτά!

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

Μέλη τοῦ Χριστοῦ εἶναι, κρυφά, γιατί σκεπάζονται,
γι' αὐτὸ εἶναι καὶ σεμνότερα ἀπὸ τ' ἄλλα,
γιατὶ κανεὶς δὲν τὰ βλέπει, τοῦ κρυφοῦ κρυφὰ μέλη,
ἀπ' τὸν ὁποῖο δίνεται, σὲ θεία συνουσία, τὸ Σπέρμα θεϊκό,
στὴ θεϊκὴ Μορφὴ Του μορφωμένο μὲ φοβερὸ τρόπο
ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ Θεότητα ὁλόκληρη, γιατί εἶναι ὁ Θεὸς Ὀλό-
κληρος
ποὺ ἐνώνεται μαζί μας — Μυστήριον φρικτό!

Μὲ βρώμικα ροῦχα ποὺ ντύθηκες, δὲν θὰ κοκκίνιζεις;
Τὴν ὥρα ποὺ λέω τὰ φρικτὰ Μυστήρια γιὰ μέλη ἄγια
καὶ δόξα βλέπω πλούσια, ὁ νοῦς μου λάμπεται
ἔχω χαρὰ καὶ τίποτα δὲν βλέπω σαρκικό, ἐστὶ
κοιτᾶς τίς σάρκες σου ποὺ ἔχουν καταβρωμίσει,
στὴ σκέψη σου ἔρχονται τὰ ἀτοπήματά σου,
ἐκεῖ ὁ νοῦς σου γυρνᾷει συνέχεια σὰν σκουλήκι,
γι' αὐτὸ πετᾷς στὸν Χριστὸ καὶ σὲ μένα τὴ δικὴ σου ντροπὴ
καὶ λές, 'δὲν ντρέπεσαι σὺ γιὰ τ' ἀσχήμονά σου,
θὲς νὰ κατεβάζεις στ' ἀσχήμονα τὸν ἴδιο τὸν Χριστό;'
Κι ἐγὼ πάλι σοῦ λέω, βλέπε τὸν Χριστὸ στὴ μήτρα,
κι ὅσα ἔγιναν στὴ μήτρα κατάλαβε καὶ τὴ μήτρα ἄφησαν.
Ἄπὸ ποῦ πέρασε ὁ Θεὸς μου καὶ βγήκε!
Καὶ περισσότερο κάτι μπορεῖ νὰ βρεῖς, πάνω ἀπ' ὅσα εἶπα,
αὐτὰ ποὺ καταδέχτηκε γιὰ νὰ δώσει τὴ δόξα Του σὲ μᾶς.

Ὑμνοι Θεῶν Ἐρώτων

Μὴν αἰσχύνεται κανεῖς ποῦ περνάει τὰ ἴδια
οὔτε ὅταν λέει αὐτὰ ποῦ ἔπαθε Ἐκεῖνος ἢ ὁ ἴδιος παθαίνει.
Ἄνθρωπος ὀλόκληρος ἔγινε, ὁ πράγματι ὀλόκληρος Θεός,
ἓνας αὐτός, δὲν ἔχει διαιρεθεῖ, καὶ ἄνδρας τέλειος πάντως,
κι ὁ ἴδιος εἶναι πάλι Θεὸς Ὀλόκληρος σ' ὄλα τὰ μέλη.

Ποιοῦ δάκρυσε ἡ καρδιά;

ΩΣ ἀπὸ γῆ — ἀπὸ πηλό, ἀπὸ χῶμα — ἔγινες,
κρατιόσουν μέσα της, μαζί της ὁ βίος σου,
καὶ τώρα ὅλα τᾶχεις σὰν ἓνα τίποτα, σοῦ φαίνονται
σκιά,
τὰ προσπερνᾷς ὅλα καὶ μόνο ἐμένα ζητᾷς;

Γιὰ μένα θέλεις νὰ μιλᾷς, νὰ διηγεῖσαι γιὰ μένα,
νὰ με βλέπεις, ἂν γίνεται, κάθε στιγμή σου,
οὔτε ὕπνο νὰ ἔχεις, οὔτε νὰ τρῶς, οὔτε νὰ πίνεις
ἢ νὰ ντύνεις τὸ σῶμα σου δὲν σὲ νοιάζει καθόλου,
ἀλλὰ ὅπως δέντρα στὸν δρόμο καὶ ξύλα ποὺ βλέπει ὅποιος
βαδίζει,
ἔτσι σοῦ φαίνονται ὅσα ὁ κόσμος λέει δόξες,
σὰν ἓνα τίποτα τ' ἀφήνεις στὸν δρόμο ποὺ εἶσαι τοῦ βίου σου,
χωρὶς νὰ τριγυρνᾷ τὸ μάτι τοῦ νοῦ σου,
δὲν ἀφήνεις ν' ἀποβλέψει ἐκεῖ τὸ μάτι τῆς ψυχῆς σου,
ἐμένα σκέφτεσαι, μόνο ἐμένα θυμᾶσαι
μ' ἀγαπᾷς, ὅπως κανεῖς ἀπὸ τοὺς γύρω σου.

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Ἔχεις ἀκούσει, μιλάνε γιὰ μένα συχνά.
Τίνος σκιρτάει ἡ καρδιά ὅταν ἀκούσει τ' ὄνομά μου,
ἀνοίγει ἀμέσως στήν ἀγάπη καὶ τὸν πόθο;
Ποιοῦ δάκρυσε ἡ καρδιά ποῦ με θυμήθηκε μόνο;
Τοὺς θείους λόγους καὶ ἐντολές με δύναμη
ποιός ζήτησε νὰ μάθει, νὰ φυλάξει;
Ὅπως ἐσύ, ποιός με σκέφτηκε, Θεὸ ἀπ' ὄλα πέρα
καὶ ἀμέσως πόθησε σὲ μένα μόνο νὰ δουλεύει
γιὰ τοῦτο καὶ γονεῖς καὶ ἀδελφούς καὶ σπίτι,
τῆ γῆ του μαζί καὶ τοὺς συγγενεῖς, τοὺς γείτονες, τοὺς φίλους
ἔτσι τὰ λησμόνησε καὶ ἔτσι ἦρθε κοντά μου
σὰν ποτέ νὰ μὴν εἶδε κανένα τους,
νὰ μὴ γνώρισε στῆ γῆ ἄνθρωπο μέσα στὸν κόσμο...

Μόνο λόγια αὐτὰ καὶ ἀσήμαντα γιὰ τοὺς ἀναίσθητους,
γιὰ μένα εἶναι μεγάλα, γιὰ μένα ποῦ καταλαβαίνω, εἶναι ὑ-
ψηλά.

Ποιὰ ἐξουσία καὶ ποιός θρόνος μεγάλος στῆ γῆ
ἢ ἀπ' αὐτοὺς ποῦ λένε ὅτι ἀπὸ μένα κυβερνοῦν καὶ βασιλεύ-
ουν
ἢ ὅτι ἐκπροσωποῦν τοὺς θείους ἀποστόλους μου,
τὸ κατάλαβε αὐτὸ ἢ μπόρεσε νὰ τὸ φυλάξει,
τὸν καιρὸ ποῦ τηροῦσε τὴν ἐντολή μου καὶ τὸν νόμο,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

νὰ βλέπει Ἕνα σὲ ὄλους, συγγενεῖς καὶ ξένους,
πλούσιους καὶ φτωχοὺς, ἐπιφανεῖς καὶ ἄγνωστους,
τοὺς ἰσχυροὺς καὶ τοὺς ἀδύνατους τὸ ἴδιο;

Φανερόνομαι ἀληθινά, δείχνομαι φιλόανθρωπα,
σὲ καθένα, ὅσο μὲ δέχεται, μεταμορφώνομαι.
Δὲν τὸ παθαίνω ἐγώ, ἀλλὰ ὅσοι παίρνουν ἀξία νὰ μὲ βλέπουν.
Δὲν ἔχουν δύναμη ἀλλιῶς, οὔτε ἀντέχουν περισσότερο,
οἱ ἴδιοι : ἄλλοτε βλέπουν ἥλιο καθαρά,
ὅταν ἔχουν καθαρὸ τὸν νοῦ τους,
ἄλλοτε ἄστρο, ὅταν βρεθοῦν κάτω ἀπ' τὸ γνόφο
τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ τῆ νύχτα — ὅμως
Φωτιὰ καὶ Λάμπη μὲ κάνει ἢ ζέστη τῆς ἀγάπης,
ὅταν σὰν κάρβουνο ἀνάψει μέσα σου ἢ φιλία.

Τροφή τῶν θηρίων

ΓΙΑΤΙ τὰ πάντα σοῦ ἐξηγῶ;
Γιατί νὰ ἐρμηνεύω προσπαθῶ;
Ἄν δὲν τὰ δοκιμάσεις ὁ ἴδιος
ἂν μόνος σου δὲν καταλάβεις,
ἀδύνατο νὰ μάθεις.

Πῶς θὰ μάθεις, ἀπορεῖς — θὰ πεῖς :
ἀλίμονο, πῶς γίνεται, γιατί ἀγνοῶ;
Ἡ ἀγνοια μακριὰ μὲ κρατάει ἀπ' τὰ καλά,
ἀλίμονο, πόσο ὑστερῶ!
Καὶ θὰ τρέξεις νὰ μάθεις,
γνωστικὸς βέβαια ν' ἀποκαλεῖσαι.

Ἄν ἀγνοεῖς τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό σου,
ποιὸς εἶναι ὁ χαρακτήρας σου, πῶς ζεῖς,
μὲ ποιό τρόπο θὰ πάρεις γνώση τοῦ Δημιουργοῦ,
πῶς θ' ἀποκληθεῖς πιστός, καὶ πῶς θὰ γίνῃ
ἄνθρωπος νὰ ὀνομαστεῖς,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

τὴν ὥρα ποὺ εἶσαι βόδι, μπορεῖ θηρίο;
Κάποιο ἄλογο θὰ γίνεις ζῶο
ἢ χειρότερο ἀπ' αὐτά,
ὅσο ἀγνοεῖς ποιὸς σὲ δημιούργησε.

Ἐκεῖνον ἀγνοῶντας,
νὰ πεῖ ὅτι εἶναι λογικὸς
ποιὸς θὰ τολμήσει;
Δὲν γίνεται!
Γιατὶ πῶς λογικὸς,
ὅταν τοῦ λείπει ὁ λόγος;
Ἄν τοῦ λείπει ὁ λόγος
εἶναι στὴν τάξη τοῦ ἄλογου.

Κι ἂν τὸν ὀδηγήσουν ἄνθρωποι,
εἶναι βέβαιο, θάχει σωθεῖ.
Ἄν ὅμως δὲν θέλει, καὶ τρέχει
στὰ βουνὰ καὶ στὰ φαράγγια,
θὰ γίνει τροφή τῶν θηρίων,
ὅπως ἀρνὶ ποὺ ἔχει χαθεῖ.
Παιδάκι μου! Αὐτά κάνε,
αὐτά φρόντιζε, μὴ κατρακυλήσεις.

Ποτέ δὲν σταμάτησες

ΚΑ νὰ δοῦν τὸ πλῆθος τῶν κακῶν μου,
ἐδῶ θὰ τὰ πῶ. Πάντως ὄχι ὅλα, Λόγε,
εἶναι ἀναρίθμητα, πάνω ἀπ' τ' ἄστρα,
πάνω ἀπ' τὶς σταγόνες τῆς βροχῆς καὶ τὴν ἄμμο τῆς θά-
λασσας,

πάνω ἀπ' τὸ πλῆθος τῶν κυμάτων ποὺ σηκώνει ὁ ἄνεμος.
Θὰ τὰ πῶ, ἀλλὰ ὅσα ἀντέχει τὸ βιβλίο τῆς συνείδησης
κι ὅσα ἔχουν οἱ ἀποθήκες τῆς μνήμης,
τ' ἄλλα μόνο Ἐσύ γνωρίζεις, μέτρα τα ὁ ἴδιος.

Ἔχω γίνει φονιάς, μάθετέ το ὅλοι
κλάψετε μὲ συμπόνοια. Μὲ ποιὸ τρόπο,
τ' ἀφήνω, μὴ μιλάω πολὺ.

Ἔχω γίνει, ἀλίμονο, μοιχὸς στὴν καρδιά
καὶ σοδομίτης στὴν πράξη καὶ τὸ θέλημά μου.

Ἔχω γίνει πόρνος, μάγος καὶ παιδοφθόρος,
ἐπίορκος καὶ πλεονέκτης, κλέφτης,
ψεύτης καὶ ξεδιάντροπος, ἄρπαγας, κατήγορος,

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

μισάδελφος, φθονερός πάρα πολύ, φιλοχρήματος,
θρασύς, κι ἔκανα ὅλες τὶς κακίες ποὺ ὑπάρχουν.

Νὰ μὲ πιστέψετε, λέω ἀλήθεια.
Δὲν προσποιοῦμαι οὔτε σοφίζομαι.

Ποιός τ' ἄκουσε αὐτὰ καὶ δὲν ἔχει ἔκπληξη,
δὲν ἔχει ἀπορία, φιλάνθρωπε, μὲ τὴ μακροθυμία Σου,
δὲν ἔχει θαμπωθεῖ καὶ δὲν θὰ πεῖ :

Πῶς δὲν ἄνοιξε ἡ γῆ νὰ γλυτώσει ἀπ' τὸ βάρος του;
ποὺ δὲν ἀντέχει τὸν ταλαίπωρο στὴν πλάτη της,
πῶς ζωντανὸ δὲν τὸν κατέβασε στὸν ἄδη;
Πῶς δὲν τὸν πλάκωσε κεραυνὸς ἀπὸ ψηλὰ
τὸν παραβάτη αὐτόν, δὲν τὸν ἀνάλωσε;
Πῶς δὲν ἔπεσε ὁ οὐρανὸς ἐπάνω του
δὲν ἔσβησε ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα,
γιὰ τοῦτον δῶ, ποὺ τόσο μεγάλη ἀπόκτησε περιφρόνηση;

Δὲν χτυπάει ὅσους πέφτουν ὁ δίκαιος,
πάντως : ἀκόμα πιὸ πολὺ ἀπλώνει τὸ χέρι.
ὁ Κύριός μου, ὁ Καλός μου, αὐτὸ νὰ κάνεις
ποτέ δὲν σταμάτησες οὔτε θὰ σταματήσεις.

Ἕμνοι Θεῶν Ἐρώτων

Γύρω σου ἔχεις Μυριάδες Ἀγγέλων,
Χίλιες Χιλιάδες Ἀρχαγγέλων,
Θρόνους, Κυριότητες Ἀναρίθμητες,
ἔχεις Δυνάμεις, Χερουβίμ, Σεραφίμ
Πολυόμματα, Ἀρχές, Ἐξουσίες
κι ἄλλους πλῆθος λειτουργοὺς καὶ φίλους.
Ἔχεις τὴ Δόξα Ὑπερένδοξη,
δὲν τολμάει κανεὶς τους, Θεέ μου,
ν' ἀτενίσει χωρὶς δέος ὅταν φανερώνεται, ν' ἀντέξει
τὴν Ἀστραπόμορφη Δόξα τοῦ προσώπου Σου δὲν μπορεῖ...

Μετάνοιωσα ἀπ' ὅλη τὴν ψυχὴ μου
φώναξα μὲ ἀλάλητες φωνές,
καὶ τὸν πεσμένο στὸν πιὸ τελευταῖο βυθὸ
τοῦ σκοταδιοῦ ἀπέραντου, ἀτέλειωτου γιὰ πάντα,
ἀπὸ τὸ ἄφατο ὕψος Σου μὲ ἄκουσες,
καὶ τὶς Δυνάμεις ποὺ εἶναι γύρω Σου
τὶς ἄφησες, καὶ ὅλα ὅσα ὑπάρχουν
τὰ ἄφησες, κατέβηκες ἐκεῖ ποὺ εἶχα πέσει.
Ἐλλαμψες ἀμέσως, ἔδιωξες τὸ σκοτάδι
μὲ σήκωσες στὴ θεία πνοή Σου
μ' ἔστησες στὰ πόδια Σου, μὲ τὴν ἀγάπη Σου
μὲ ἄλωσες, μὲ ἀλλοίωσες ὅλον τελείως.

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

Εἶδα τὸ πρόσωπό Σου καὶ φοβήθηκα,
ἂν καὶ πρᾶο, εὐπρόσιτο μοῦ φάνηκε.
Ἡ ὁμορφιά Σου ἀπ' τὸν ἑαυτό μου μ' ἔβγαλε
ἔξω τελείως, μὲ σημάδεψε, Τριάδα, Θεέ μου!

Πρᾶος ὁ Χριστός, ταπεινὸς στὴν καρδιά,
ἂν κάποιος ἔνοικο τὸν ἔχει ἀποκτήσει, κατάλαβε :
ἀπὸ μέσα Του ἡ ταπείνωση,
μᾶλλον : ὁ ἴδιος Ἐκεῖνος εἶναι ἡ ταπείνωση.
Ψυχὴ πού ζητάει δόξα ἀπὸ ἀνθρώπους
δὲν γνώρισε καθόλου τὴν ταπείνωση αὐτὴ
ὅποιος οἴηση κρατάει, ἔστω λίγη,
πῶς θᾶχε τὴν ταπείνωση ἐντός του;

Μοναχικὸ σχῆμα ἔχω φορέσει
καὶ σὰν κοσμικὸς ἀγαπάω τὰ κοσμικά,
δόξα, πλοῦτο, ἡδονές, τέρψεις.
Ἔχω τὸν Σταυρό Του στοὺς ὤμους
καὶ ν' ἀντέξω τοῦ Σταυροῦ τίς ταπεινώσεις
τελείως ἀρνιέμαι, καθόλου δὲν θέλω,
στοὺς φημισμένους κοντὰ τρυπῶνω
μαζί τους τὴ φήμη ποθῶ...

Παλάτι ἐργάσου

ΠΛΑΤΙ τὸ σπίτι ἐργάσου τῆς ψυχῆς σου
νὰ ζήσει ἐκεῖ ὁ Χριστὸς παντοῦ βασιλεύοντας.

Κι ἄς μονάζει, ὅποιος ἐνώθηκε μὲ τὸν Θεό, δὲν εἶναι μό-
νος,
ἄς κάθεται στὴν ἔρημο, ἄς εἶναι σὲ σπηλιά!

Ἄν δὲν συνάντησε Αὐτόν, τὸν Ἴδιο, ἂν δὲν γνώρισε,
Ὀλόκληρον Αὐτόν, πὺ πῆρε σάρκα, τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ
ἂν δὲν ἔλαβε, μοναχὸς δὲν ἔχει γίνεи, ἀλίμονο, *καθόλου!*
Καὶ εἶναι αὐτὸς πραγματικὰ μόνος : ἀπ' τὸν Θεὸ ἔχει χωρι-
στεῖ.

Καὶ μεῖς, καθένας χωρισμένος σίγουρα,
ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ὅλους, ὅπωςδὴποτε,
εἴμαστε ὅλοι ὀρφανοί, ἀποκομμένοι.
Ἡ συγκατοίκηση — ἄς μοιάζει — δὲν εἶναι ἔνωσή μας

Ὑμνοι Θείων Ἑρώτων

ἢ ἀνάμιξή μας, ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλο ὅπου μαζεύονται πολλοί:
εἴμαστε ὅλοι χωρισμένοι ἀπ' ὅλους, στὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα.
Ἀλήθεια αὐτό, ὁ θάνατος ἀπόδειξη.

Καθένα μας τὸν ἀποκόβει ἀπὸ φίλους καὶ συγγενεῖς
μέσα μας κάνει καὶ ξεχνᾶμε ὅλους, ποῦ τώρα ἀγαπᾶμε.
Καὶ νύχτα, ὕπνος, πράξεις βιωτικές,
τοὺς πολλούς, τὴν ἔνωσή μας, δὲν διαλύουν;

Οὐρανὸ τὸ κελλί του ἀπὸ ἀρετὴ ἔκανε ἐκεῖνος.
Οὐρανοῦ καὶ γῆς τὸν Δημιουργό, στὸ κελλί του
παραμένει κι ὅμως νοεῖ, βλέπει, προσκυνάει,
μὲ τ' ἄδυτο Φῶς εἶναι μαζί χωρὶς διακοπή.
Φῶς τὸ ἀνέσπερο, Φῶς τὸ ἀπρόσιτο,
καθόλου δὲν τὸ ἀποχωρίζεται, δὲν ἀπομακρύνεται ποτέ,
οὔτε μέρα, οὔτε νύχτα, τρώγοντας ἢ πίνοντας,
στὸν ὕπνο, στὸ περπάτημα, τόπο ἀλλάζοντας,
ὅπως ζεῖ, τὸ ἴδιο ἀφοῦ πεθάνει — τρανότερα μᾶλλον —
μὲ τὴν ψυχὴ του τελείως μαζί Του εἶναι στοὺς αἰῶνες.

Μοναχοὶ αὐτοὶ ἀληθινά, μόνοι αὐτοὶ μονάζοντες,
μὲ μόνο τὸν Θεὸ μαζί καὶ στὸν Θεὸ μέσα μόνοι,
γυμνοὶ ἀπὸ ἐνθυμήσεις, ἀπὸ σκέψεις ὅποιεςδήποτε,
βλέπουν μόνο τὸν Θεό, σὲ νοῦ χωρὶς ἔννοιες,
σὲ νοῦ μπηγμένο στὸ Φῶς, ὅπως στὸν τοῖχο τὸ βέλος,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

ἀδύνατο νὰ καταλάβουν τὸν Ὀλόκληρο
νὰ δοῦν καλά, ἔξω ἀπ' τὴ φυλακὴ νὰ βρεθοῦν,
ν' ἀπλωθοῦν, ν' ἀναβλέψουν τρανὰ στὸν ἀέρα.
Ἡ μόνη τους λύπη αὐτὴ : ὀλόκληρο
δὲν βλέπουν τέλεια τὸν Χριστό, ἂν κι ὀλόκληρο τὸν βλέπουν,
ἀπ' τὰ δεσμὰ τοῦ σώματος νὰ δραπετεύσουν δὲν μποροῦν,
ἔχοντας λύσει δεσμὰ παθῶν, ὅλες τὶς ἀγωνίες,
ἔχουν λύσει τὰ πολλά, ἓνα τοὺς κρατᾷ ἀκόμα...

Μὴ λέτε, 'ἀδύνατο νὰ πάρεις ἅγιο Πνεῦμα',
Μὴ λέτε, 'δυνατὸ νὰ σωθεῖς χωρὶς τὸ Πνεῦμα'
Πιά, μὴ λέτε γιὰ κανένα πῶς 'ἔχει Πνεῦμα χωρὶς νὰ τὸ γνω-
ρίζει'!

Μὴ λέτε, 'ὁ Θεὸς δὲν βλέπεται ἀπὸ ἀνθρώπους',
Μὴ λέτε, 'οἱ ἄνθρωποι δὲν βλέπουν θεῖο Φῶς',
ἢ ὅτι 'ἀδύνατο νὰ δοῦν στὴν τωρινὴ ζωή'!
Φίλοι! Αὐτὸ ποτέ δὲν ἔγινε ἀδύνατο, ἀντίθετα!
Γιὰ ὅποιους τὸ θέλουν δυνατὸ πολὺ!

Σ' ὅποιους χάρισε ὁ βίος κάθαρση ἀπὸ πάθη,
καθαρὸ ἐργάστηκε τοῦ νοῦ τους τὸ μάτι,
καὶ στοὺς ἄλλους τύφλωσε πραγματικά,
βρωμιὰ ἁμαρτιῶν, ποὺ καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

χωρὶς τὸ θεῖο Φῶς θὰ τοὺς ἀφήσει — μὴ πλανιέστε! —
Σὲ φωτιὰ καὶ σκοτάδι θὰ τοὺς ὀδηγήσει.

Στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ

ΜΟΝΟ ἀφήστε με, στὸ κελὶ κλεισμένο,
ἀφήστε με στὸν Θεό, τὸν μόνο φίλο,
φύγετε, πᾶτε μακριά, ἀφήστε με μόνο
στὰ μάτια τοῦ δημιουργοῦ μου νὰ πεθάνω.

Κανείς μὴ χτυπήσει τὴν πόρτα, κανείς μὴν ἀφήσει φωνή,
κανείς μὴν ἔρθει νὰ μὲ δεῖ, συγγενῆς οὔτε φίλος
κανείς μὴν ἀποδιώξει τὸν νοῦ μου ἀπὸ τὴν Ὅψη
τοῦ ἀγαθοῦ Κυρίου, τοῦ Ὁμορφου.

Κανείς μὴ μοῦ δώσει φαῖ, κανείς μὴ μοῦ φέρει νερό!
Νὰ πεθάνω μπροστὰ στὸν Θεό μου : φτάνει αὐτὸ καὶ περισ-
σεύει!

Θεὸ τὸν Ἐλεήμονα, Θεὸ Φίλο τοῦ ἀνθρώπου,
Ἐκεῖνον ποὺ ἦρθε στὴ γῆ, κατέβηκε, μαζί Του νὰ καλέσει ἁ-
μαρτωλούς,
νὰ τοὺς φέρει στὴ θεία ζωὴ Του.

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Δέν θέλω πιά νά δῶ τὸ φῶς αὐτοῦ τοῦ κόσμου,
οὔτε τὸν ἥλιο αὐτόν, οὔτε ὅσα εἶναι στὸν κόσμο.
Βλέπω τὸν Κύριό μου! Βλέπω τὸν Βασιληᾶ!
Βλέπω αὐτόν ποὺ ὄντως εἶναι Φῶς, καὶ κάθε φωτὸς αἰτία.
Βλέπω τὴν Πηγὴ κάθε ὁμορφιάς, τὴν Αἰτία γιὰ ὅλα, Αὐτὴν
βλέπω!

Ἀφῆστε με! Θὰ κλάψω, θὰ θρηνήσω τὶς μέρες καὶ τὶς νύχτες
ποὺ ἔχασα, κοιτάζοντας τὸν κόσμο αὐτό,
κοιτάζοντας τὸν ἥλιο αὐτό, τὸ φῶς τὸ κοσμικό,
ὅ,τι βλέπουν τὰ μάτια καθενός,
τὸ σκοτεινὸ φῶς, ποὺ δὲν φωτίζει τὴν ψυχὴ.
Χωρὶς του μποροῦν νὰ ζοῦν στὸν κόσμο καὶ οἱ τυφλοί,
κι ὅταν πεθάνουν, ἴσοι θᾶναι μ' αὐτοὺς ποὺ τώρα τὸ κοιτά-
ζουν...

Ἄν ἔρθει ὁ ἄρχοντας τῶν σκοταδιῶν, καὶ δὲν δεῖ
νά εἶναι ἡ Δόξα Σου μαζί μου,
ἂν τελείως δὲν ντροπιαστεῖ ὁ σκοτεινός,
ἂν δὲν καεῖ τελείως στὸ ἀπρόσιτο Φῶς Σου,
καὶ μαζί ὅλες οἱ ἐνάντιες δυνάμεις, οἱ δικές του,
ἂν τὴ Σημείωση τῆς σφραγίδας Σου δὲν δοῦν, νὰ τραποῦν σὲ
φυγὴ,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

τὴν ὥρα ποὺ ἐγὼ θὰ πάρω θάρρος ἀπ' τὴ Δόξα Σου καὶ θὰ δι-
αβῶ,

χωρὶς καθόλου φόβο, θὰ πλησιάσω, θὰ προσπέσω σὲ Σένα,
ποιό τ' ὄφελος ἀπ' ὅσα μέσα μου ἐργάζεσαι τώρα;

Ἀλήθεια κανένα, μόνο θὰ φουντώσουν τὴν κόλασή μου.

Γιατὶ ἐλπίζω ν'ἀχῶ μέρος στ' ἀγαθὰ καὶ τὴν αἰώνια Δόξα,

νὰ εἶμαι δοῦλος, νὰ εἶμαι φίλος Σου,

κι ἂν στερηθῶ ἀπ' ὅλα κι ἀπ' τὸν ἴδιο Ἐσένα, Χριστέ,

πῶς δὲν θ'ἄναι ἡ δική μου πιὸ φρικτὴ ἀπ' τὴ θλίψη ὅσων δὲν
πίστεψαν,

δὲν Σὲ γνώρισαν, δὲν εἶδαν νὰ λάμψει τὸ Φῶς Σου,

μὲ τὴ γλυκύτητά Σου δὲν γέμισαν...

Γιὰ ὄλο τὸν κόσμο

ΕΝ τὸ ὑποφέρω νὰ κρύβω στή σιωπὴ τὰ θαύματά Σου,
νὰ μὴ λέω τὴ φροντίδα Σου δὲν μπορῶ,
ὅσα ἔκανες γιὰ μένα, τὸν ἄσωτο καὶ πόρνο,
νὰ μὴ διηγοῦμαι σὲ ὄλους τὸν ἀστείρευτο πλοῦτο τῆς Φι-
λίας Σου γιὰ ὄλους
δὲν τὸ ἀντέχω Λυτρωτὴ μου.
Θέλω γιὰ ὄλο τὸν κόσμο νὰ πάρει ἀπ' τὸν πλοῦτο αὐτό,
τελείως ἄδειος μὴν ἀπομείνει οὔτε ἓνας.

Δέν στράφηκα πίσω

ΜΑΡΤΗΣΑ στὸν Θεὸ ὅπως ἄλλος

κανένας ἄνθρωπος στὸν κόσμο.

“Ὅτι μιλάω ἔτσι ἀπὸ ταπείνωση

κανεῖς μὴ νομίσει : ἀμάρτησα πραγματικά,
εἶναι ἀλήθεια, πάνω ἀπὸ κάθε ἄνθρωπο.

Κάθε ἀμαρτία — νὰ στὸ πῶ μὲ μιὰ κουβέντα —
καὶ κάθε κακία, τὴν ἔκανα.

Κι ὅμως μὲ κάλεσε, τὸ εἶδα,
καὶ δὲν ἄργησα καθόλου νὰ ὑπακούσω...

“Ἐτρεχε, κι ἔτρεχα μὲ ὄρμη ἀπὸ κοντά.

“Ὅπως ὁ σκύλος κυνηγᾷ τὸν λαγό,
ἔφευγε, καὶ τὸν ἔπαιρνα στὸ κυνήγι.

“Ὅταν χάθηκε μακριά μου
ὁ Σωτήρας καὶ κρύφτηκε
τὴν ἐλπίδα ἐγὼ δὲν ἔχασα,
δὲν εἶπα πὼς τὸν ἔχασα

Ὕμνοι Θείων Ἑρώτων

νὰ γυρίσω πίσω,
ἀλλὰ ὅπου εἶχα βρεθεῖ
ἐκεῖ καθόμουν κι ἔκλαιγα
θρηνοῦσα καὶ τὸν φώναζα
ὁ Κύριός μου ποῦ κρύφτηκες;

Λοιπόν, ἔτσι ποὺ ἤμουν πεσμένος
καὶ φώναζα, *παρουσιαζόταν!*
Πιὸ κοντὰ δὲν γίνεται!
Τὸν ἔβλεπα κι ἀναπηδοῦσα
ὀρμοῦσα νὰ τὸν ἀρπάξω,
κι ἔφευγ' ἐκεῖνος γρήγορα,
ἔτρεχα ἐγὼ μὲ δύναμη
συχνὰ τὸν ἔφτανα
τὸ ροῦχο Του ἄρπαζα,
στεκόταν γιὰ λίγο Ἐκεῖνος,
χαιρόμουν ἐγὼ πολὺ,
καὶ πάλι ἀμολιόταν,
τὸν κυνηγοῦσα,
κι ἔτσι
ἔφευγε, ἐρχόταν
κρυβόταν, φαινόταν —
καὶ δὲν στράφηκα πίσω.
Δὲν κουράστηκα οὔτε λίγο

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

δὲν σταμάτησα νὰ τρέχω
δὲν εἶπα μὲ κοροϊδεύει, καθόλου,
ὅτι μ' ἀπατάει, μ' ἐμπαίζει,
ὅταν κρυβόταν,
κάθε ἰσχὺ καὶ δύναμή μου
τὴν ἔβαζα νὰ τὸν ζητάω,
τοὺς δρόμους ἀνίχνευα,
ἐξέταζα τοὺς φράκτες,
θὰ φανεῖ ποῦ,
καὶ γέμιζα δάκρυα,
τοὺς πάντες ἀνέκρινα,
ὅσους τὸν εἶδαν, ὅλους.

Ὅταν λέω πῶς ἀνέκρινα
τί ἐννοῶ καὶ ποιούς νομίζεις;
Τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου αὐτοῦ;
Τοὺς ἐπιστήμονες νομίζεις;
Καθόλου! Ἀλλὰ τοὺς Προφῆτες,
τοὺς Ἀπόστολους καὶ Πατέρες,
τοὺς ἀληθινούς σοφούς,
ὅσοι ἔχουν ἀποκτήσει
τὴν ἴδια τὴ Σοφία ὁλόκληρη,
ποὺ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός,
ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ.

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Αὐτούς λοιπόν, μὲ δάκρυα,
μὲ πολὺ πληγωμένη καρδιά
ρωτοῦσα νὰ μοῦ ποῦν
ποῦ ποτὲ Τὸν εἶδαν
σὲ ποιὸ τόπο Αὐτός,
εἶτε πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο.

Μοῦ ἔλεγαν κι ἔτρεχα,
μ' ὅλη τῆ δύναμη,
οὔτε κοιμόμουν καθόλου,
βίαζα τὸν ἑαυτό μου.

Βλέποντας νὰ τὸν ποθῶ ἔτσι,
ἐμφανιζόταν λίγο, τὸν ἔβλεπα
κι ὅπως ἔχω πεῖ, τὸν καταδίωκα,
μέχρι ποῦ εἶδε ὅτι ὅλα
τὰ ἔχω γιὰ ἓνα τίποτα,
ὅσα εἶναι στὸν κόσμο
καὶ τὸν ἴδιο τὸν κόσμο, ἐννοῶ,
κι ὅλους ὅσοι εἶναι στὸν κόσμο,
ἀνύπαρκτους, σὰ νὰ μὴ τοὺς ἔβλεπα,
τοὺς εἶχε ἡ ψυχὴ μου,
καὶ σ' αὐτὴ τῆ διάθεση μέσα
ποῦ μὲ χώρισε ἀπ' τὸν κόσμο,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Ὁλόκληρος σ' ὀλόκληρο ἐμένα φανερώθηκε
Ὁλόκληρος μ' ὀλόκληρο ἐμένα ἐνώθηκε.

Αὐτὸς ποῦ δὲν εἶναι τοῦ κόσμου καὶ τὸν κόσμο περιφέρει
τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα κρατάει ὅλα μὲ τὸ χέρι Του
Αὐτός, ἀκοῦστε το, ἦρθε νὰ μὲ συναντήσῃ
καὶ μὲ βρῆκε! Ἄπο ποῦ, πῶς ἦρθε, ἀγνοῶ.

Μ' ἐγκατέλειψε

 ΛΗΘΕΙΑ : παράδοξο θαῦμα ἢ σάρκα μου
ἢ οὐσία, λέω, τῆς ψυχῆς, καὶ ναί, πραγματικά,
τοῦ σώματός μου, σὰν πάrouν τὴ θεία Δόξα
Ἄστραπὲς πηγάζουν θείας Λάμψης.

Σ' ἓνα μέρος τοῦ σώματος, τὸ βλέπω,
τελεῖται αὐτὸ καλὰ.

Δὲν θὰ ποθήσω τ' Ὀλόκληρο σῶμα;
Δὲν θὰ ἱκετεύσω, ἀπαλλαγὴ κακῶν
καὶ τὴν υἰγεία, ποὺ εἶπα,
τὴ Δόξα νὰ πάρει Ὀλόκληρο;

Τὴν ὥρα ποὺ ἤμουν ἔτσι,
ἴσως μὲ θερμὴ περισσότερη ἀκόμα,
καὶ κατάπληξη εἶχα ὅση τὰ θαύματα,
ὁ Κύριος, ὁ Ἄγαθός, τὸ δικό Του χέρι μετακίνησε,
τὸ ἔφερε καὶ στ' ἄλλα μέρη τοῦ σώματος
καὶ βλέπω, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καθαρὰ γίνονται,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

ὄλα ντύνονται τῇ θείᾳ Δόξᾳ.

Καθαρὸν ἀμέσως, Ἐλεύθερο ἀπὸ δεσμά,
μοῦ δίνει τὸ θεῖο χέρι, μὲ σηκώνει ἀπ' τὸν βάλτο,
μ' ἀγκαλιάζει ὀλόκληρος, σφίγγεται πάνω μου
πέφτει στὸ λαιμό μου — πῶς θὰ τ' ἀντέξω! —
καὶ μὲ δύναμη συνέχεια μὲ φιλάει!

Παράλυσσα! Ἐχασα ὅλη τὴ δύναμή μου
— πῶς θὰ τὰ γράψω αὐτά; —
μὲ σηκώνει στοὺς ὤμους Του
— Ἀγάπη! Ἀγαθότητα! —
καὶ μὲ βγάζει ἀπ' τὸν ἄδη,
ἔξω ἀπ' τὸν χῶρο, ἔξω ἀπ' τὸν ζόφο
ἄλλοῦ μέσα μὲ φέρει, σὲ ἄλλο
εἴτε κόσμος, εἴτε ἀέρα,
τελείως ἀδύνατο νὰ πῶ,
αὐτό γνωρίζω : Φῶς μὲ βαστάει,
Φῶς μὲ συγκρατεῖ καὶ σὲ Φῶς μέσα μὲ φέρει,
Μεγάλο, Θεϊκό, Θαυμαστό
τέτοιο ποῦ οἱ Ἄγγελοι νὰ ἐξηγήσουν
καὶ νὰ ποῦν ὁ ἓνας στὸν ἄλλο
δὲν θὰ μπορέσουν, οὔτ' ἐλάχιστα, νομίζω.

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

Κι ὅταν βρέθηκα στὰ ἐκεῖ
ἄλλα μοῦ δείχνει πάλι,
τὰ μέσα στὸ Φῶς, σοῦ λέω,
καὶ μᾶλλον τ' ἀπὸ τὸ Φῶς,
μοῦ δίνει νὰ ἐννοῶ
τὴν παράξενη Ἀνάπλαση,
ποῦ Αὐτός με ἀνέπλασε,
μὲ ἀπάλλαξε ἀπ' τὴ φθορὰ
καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ θανάτου
ποῦ μ' εἶχε κυριεύσει, τὸ ἔδιωξε
ὀλόκληρο μ' ἐλευθέρωσε.
Ζωὴ μοῦ δώρησε ἀθάνατη
κι ἀπ' τὸν κόσμο τῆς φθορᾶς
κι ὅλα ποῦ ἔχει μέσα του
μὲ χώρισε.

Μοῦ φόρεσε ἄυλη στολὴ
ποῦ ἔχει τὴν ὄψη τοῦ Φωτός,
Ἕποδήματα τὸ ἴδιο,
Δαχτυλίδι καὶ Στέφανο
ὅλα τους ἄφθαρτα, ἀναλλοίωτα
παράξενα, ὄχι ὅπως τὰ ἐδῶ.
Μ' ἔκανε ἀπρόσιτο στὴν ἀφή,
ἀψηλάφητο — ἀπορῶ! —

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

μ' ἔκανε ἀόρατο ἐξίσου
στοὺς ἀόρατους ἐνταγμένο.
Ἔτσι μ' ἐργάστηκε, τέτοιο μ' ἔκανε ὁ Δημιουργός,
κι ὕστερα μ' ἔφερε σ' αἰσθητὴ σκηνή,
ναί, σωματική,
μέσα ἐκεῖ μ' ἔκλεισε
τέλεια μ' ἀσφάλισε
καὶ μὲ κατέβασε στὸν κόσμο
τὸν αἰσθητὸ καὶ ὄρατό.

Πάλι μ' ἔβαλε νὰ ζῶ καὶ νὰ εἶμαι
μ' ὄσους κάθονται στὸ σκοτάδι,
ἐμένα, πὺ εἶχα ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ σκοτάδια,
σὲ κάθειρξη μαζί τους,
μ' αὐτοὺς ποῦναι στὸ βάλτο, λέω,
νὰ τοὺς διδάσκω ἴσως,
νὰ ὀδηγῶ στὴν ἐπίγνωση
γιὰ τραύματα πὺ τοὺς καλύπτουν
γιὰ δεσμὰ πὺ τοὺς κατέχουν.

Διάταξε, κι ἔφυγε. Μ' ἐγκατέλειψε μόνο μου
στὸ προηγούμενο σκοτάδι, λέω.

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

Ἄπ' ὅσα σοῦ εἶπα πρὶν
δὲν μὲ παρηγόρησε τίποτα,
ὅσα μοῦ δώρησε, τ' ἀνείπωτα ἀγαθὰ,
ποῦ ὀλόκληρο μ' ἀνανέωσε
ὀλόκληρο μ' ἀθανάτισε,
ὀλόκληρο μὲ θεοποίησε
Χριστὸ μὲ τελειοποίησε,
ὅλα ἢ στέρησή Του
μ' ἔκανε νὰ ξεχνᾶω,
ἄδειο μὲ ἄφηνε...
Ἐκεῖνον ζητοῦσα,
τὸν ποθοῦσα, τὸν ἐρωτεύτηκα,
ἢ μεγάλη Του ὁμορφιὰ μὲ πλήγωσε.

Ἄν

Ν ἔνωθεῖς με τὸ Φῶς
τὰ πάντα αὐτὸ θὰ σοῦ διδάσκει
τὰ πάντα θὰ σοῦ φανερώσει
ὅσα χρειάζεσαι νὰ μάθεις
καλὰ θὰ στὰ ὑποδείξει.

Σῶμα χωρὶς μάτια

AN σῶμα χωρὶς μάτια
— παράξενο θαῦμα —
ἔτσι κατάντησε ἡ ψυχὴ.

Τελείως τυφλώθηκε.

Τὸν Θεὸ δὲν βλέπει καθόλου.

Τὸ σῶμα κινεῖται ἀπ' τὴν ψυχὴ,

ἀκόμα κι ἂν τυφλωθεῖ.

Ἄν τυφλωθεῖ ἡ ψυχὴ,

ἀπὸ ποῦ θὰ βρεῖ ποιά κίνηση;

Νεκροί, ἀπ' ὅλα ἔξω

ΜΕΣΑ στήν αἴσθηση, κι εἶναι τελείως ἀναίσθητοι,
ἀντίθετοι στή φύση τους, ἀπ' ὅλα ἔξω ὑπάρχουν,
βλέποντας δὲν βλέπουν, κοιτάζοντας δὲν κοιτάζουν,
τὰ θαύματα τοῦ Θεοῦ μ' αἴσθηση νοερή
ἀδύνατο κι αὐτὰ νὰ καταλάβουν, ἔξω ἀπ' τὸν κόσμο
βρίσκονται,

ἢ μᾶλλον : στὸν κόσμο σὰν νεκροὶ προτοῦ πεθάνουν,
πρὶν ἀπ' τὴν ἔξοδο στὰ ἔγκατα τοῦ ἄδη ἔχουν κλειστεῖ,
σὰ ν᾿ ἄταν ἔνδυμα, ἔχουν ντυθεῖ τὸ σκοτάδι :
στήν αἴσθηση μέσα, ἀναίσθητοι, στὸ μέσο τῆς ζωῆς νεκροί.

“Οσοι δὲν θέλουν

ΠΟΔΕΚΤΟ γιὰ μένα αὐτό εἶναι, τῶν Ἀποστόλων
καὶ τῶν Μαθητῶν μου αὐτό ἔγινε τὸ ἔργο
κι αὐτό θέλουν οἱ ἐντολές μου : *Θεὸς ὑπάρχω*
νὰ τὸ ποῦν στὸν κόσμον παντοῦ,
τί θέλω καὶ τί ὀρίζω νὰ τὸ ποῦν στοὺς ἀνθρώπους
καὶ νὰ τὸ γράψουν νὰ τ' ἀφήσουν.

Ἔτσι καὶ σύ : ἀγωνίσου, κάνε πράξη, δίδαξε,
κι ὅσοι δὲν θέλουν ν' ἀκούσουν, λέγε τους,
ὅπως κι ἐγὼ εἶπα τότε, σ' ἐκείνους ποὺ ἀπόρησαν
‘Σκληρὸς ὁ λόγος σου, καὶ ποιὸς ν' ἀκούει θὰ μπορέσει;’
Τοὺς εἶπα : *Ἄν δὲν θέλετε ἔτσι, πηγαίνετε,*
καὶ κάνετε καθένας ὅ,τι θέλετε,
στὴν ἐξουσία τους καὶ τὴν προαίρεσή τους
ἀφήνοντας τὰ πάντα, νὰ πάρουν θάνατο ἢ ζωή.

Γιατὶ κανεὶς ποτέ δὲν ἔχει γίνεαι ἀθέλητα καλός.
Οὔτε πιστὸς ὁ ἄπιστος θὰ εἶναι χωρὶς θέληση,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

οὔτε ποτὲ ὁ φιλόκοσμος φιλόθεος θὰ γίνει.
Χωρὶς τὴ θέλησή του ὁ ἐχθρὸς δὲν θ' ἀλλάξει τὴ θέλησή του,
δὲν θὰ γίνει καλὸς καὶ τέλειος.

Γιατὶ κανεὶς δὲν ἔγινε στὴ φύση του κακός,
ἀλλὰ στὴν πρόθεση, κι ἔτσι πάλι,
ἀπὸ κακὸς καὶ πονηρὸς στὴν πρόθεση καὶ τὴ θέληση καλὸς καὶ
ἀγαθὸς ἂν θέλει θὰ γίνει,
κι ἂν δὲν θέλει, ἀδύνατο ν' ἀλλάξει.

Ἀθέλητα κανεὶς πουθενά στὸν κόσμον δὲν κατόρθωσε τὴν ἀ-
ρετή.
Κανεὶς δὲν σώζεται χωρὶς νὰ θέλει, κι ἄλλο ἀπ' αὐτὸ μὴ ζη-
τᾶς:
καλὰ φρόντιζε νὰ σώσεις τὸν ἑαυτὸ σου κι ὅσους σ' ἀκοῦνε,
ἂν γίνει καὶ βρεῖς στὴ γῆ ἄνθρωπο
ποῦ γιὰ ν' ἀκούει ἔχει αὐτιά, κι ἀκούει καλὰ τὰ λόγια σου.

Ἄγνωστο

ΓΝΩΣΤΟ σ' ὅσους νομίζουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους
ὅτι εἶναι κάτι, ἐνῶ δὲν εἶναι τίποτα.
Ἄγνωστο σ' ὅσους ἔχουν τέρψη καὶ καύχηση
γιὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματός τους ἢ τὴ δύναμη ἢ τὸ κάλ-
λος
ἢ γι' ἄλλο χάρισμα *ὅποιοδήποτε*, σοῦ λέω.

Ἄγνωστο, ἂν δὲν καθάρισαν τὴν καρδιά τους.

Ἄγνωστο, ἂν δὲν ζητοῦν μὲ καρδιά ζεστή νὰ πάρουν τὸ θεῖο
Πνεῦμα.

Ἄγνωστο, ἂν δὲν πιστεύουν
ὅτι τὸ Πνεῦμα δίνεται καὶ τώρα σ' ὅποιους τὸ θέλουν.

Ἡ ἀπιστία ἐμποδίζει, διώχνει τὸ θεῖο Πνεῦμα.

Δὲν ζητᾷς ἂν δὲν πιστεύεις,
καὶ πῶς θὰ λάβεις ὅ,τι δὲν ζήτησες;
Ἄλλ' ἂν δὲν ἔλαβες, εἶσαι νεκρός.

Ἡ Πανδαισία

ΜΕ ΠΟΛΛΑ Σ' ἔχουν καλέσει καὶ διάφορα
τὰ ὀνόματα : ὁ ἴδιος ὑπάρχεις Ἔνα
καὶ τὸ Ἔνα αὐτὸ σ' ὄλη τὴν ὑπαρξὴ ἄγνωστο,
σὲ κάθε φύση, ἀόρατο καὶ ἄρρητο συμβαίνει,
τὸ ἴδιο ποὺ δείχνεται γύρω καὶ τὰ πάντα καλεῖται.
Τὸ Ἔνα αὐτό, τρισυπόστατη φύση
Θεότητα Μία καὶ Μία Βασιλεία
Δύναμις Μία, γιατί Ἔνα ἢ Τριάδα βρίσκεται.

Τριάδα Μία ὁ Θεός μου, ὄχι τρεῖς,
τὸ Ἔνα ὅμως Τρία στίς ὑποστάσεις,
ὁμοφυεῖς στή φύση μεταξύ τους
ὁμοδύναμες τελείως, ὁμοουσίως,
ἀσυγχύτως ἐνωμένες πάνω ἀπὸ κάθε κατάληψη
ἀδιαιρέτως πάλι διακρινόμενες —
τρεῖς στὸ ἕνα καὶ τὸ ἕνα, ἀλήθεια, σὲ τρεῖς.

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

*Ἐνας Ἐκεῖνος ποῦ ὄλα τὰ δημιούργησε
Ἰησοῦς Χριστός, καὶ ἄναρχος μαζί ὁ Πατέρας
μέ συνάναρχο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα...*

Ὅλα καὶ κάθε ἀγαθὸ εἶναι τὸ Ἐνα αὐτό,
ὅπως ἐφάντασε, ἔλαμψε, καταύγασε, μεταλήφθηκε καὶ μετα-
δόθηκε.

Ὅχι ἓνα λοιπόν, πολλὰ κι ἐμεῖς τὸ καλοῦμε.

Εἶναι Φῶς, Εἰρήνη, Χαρά, Ζωή, Τροφή, Ποτό,
Ἐνδυμα, Περίζωσμα, Σκηνή, Θεῖος Οἶκος,
Ἀνατολή, Ἀνάσταση, Ἀνάπαυση, Λουτρό,
Φωτιά, Νερό, Ποτάμι, Πηγὴ Ζωῆς, Ρέμα, Ψωμί, Κρασί,
ἢ Πρωτόφαντη νοστιμιὰ γιὰ τοὺς πιστοὺς,
ἢ Πανδαισία, ἢ Τρυφή ποῦ ἀπολαμβάνουμε μυστικά,
πραγματικά : ἥλιος χωρὶς δύση, ἄστρο αἰώνιας λάμψης,
λαμπάδα ποῦ λάμπει στὸ σπίτι τῆς ψυχῆς...

Ἐσύ εἶσαι ἡ ζωή, κι Ἐσύ τὴ δωρίζεις — αὐτὸ λέω —
μαζί της κι ὄλα τ' ἀγαθὰ, ποῦ πάλι ὁ Ἴδιος εἶσαι!

Ὅποιος ἔχει ἀληθινὰ Ἐσένα, σ' Ἐσένα μέσα τὰ ἔχει ὄλα.

Ἔφυγα μακριά

ΦΥΓΑ μακριά Φίλε τοῦ ἀνθρώπου, εἶχα τὴ σκηνή μου
στήν ἔρημο,
ἀπὸ Σένα, τὸν γλυκό μου Κύριο ἔφυγα καὶ κρύφτηκα,
κάτω ἀπ' τὴ νύχτα χόθηκα τῆς ἀγωνίας νὰ ἐπιβιώσω.
Ἄπο κεί γέμισα πολλές δαγκωματιές καὶ τραύματα.
Γύρισα, ἤρθα σὲ Σένα, καὶ στήν ψυχὴ μου ὅμως πολλές οἱ
πληγές...

Τὸ ἔλεος τῆς χάρις Σου στάλαξε, Θεέ μου,
τίς πληγές μου ἄλειψε, ἐξάλειψε τὰ ἔλκη,
τὰ μέλη μου συνάρμοσε καὶ σύσφιξε — παράλυσαν —
ἀφάνισε τίς οὐλές, μὴ μείνει οὔτε μία, Σωτῆρα,
τέλεια γιάτρεψέ με ὁλόκληρο, κάνε με ὅπως πρίν,
ὅταν δὲν εἶχα μολυσμὸ οὔτε μώλωπα
οὔτε πληγὴ νὰ αἱμορραγεῖ, οὔτε κηλίδα, Θεέ μου,
εἶχα γαλήνη, χαρά, εἰρήνη καὶ πραότητα,
τὴν ἅγια ταπείνωση καὶ μακροθυμία,
τὸν φωτισμὸ τῆς ὑπομονῆς καὶ πράξεις ὁμορφες,

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

σὲ ὅλα ὑπομονὴ καὶ δύναμη ἀνίκητη...

Χάζεψα, Κύριε, ἀποβλακώθηκα, σὲ μένα ἐλπίζοντας,
μὲ πλάκωσε καὶ μ' ἔσυρε ἡ ἀγωνία γιὰ τὰ ὑλικά
ἢ μέριμνα γιὰ τὰ βιοτικά, ὁ ταλαίπωρος, καταξέπεσα,
ψυχράθηκα σὰν τὸ σίδηρο κι ἔγινα μαῦρος
πολὺ καιρό, ὥσπου ἔπιασα σκουριά.

Κι ἔτσι φωνάζω πάλι Ἐσένα,
Φιλάνθρωπε, θέλω νὰ καθαρίσω
νὰ ὑψωθῶ στὴν πρώτη μου Ὁμορφιά
τὸ Φῶς Σου τέλεια ν' ἀπολαύσω
Τώρα κι ἀδιάκοπα σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες.

Ἡ σπορά

Ἡ ΣΠΟΡΑ συμφωνεῖ μὲ τὰ γένη τοῦ σπόρου,
σιταριοῦ, σοῦ λέω, κριθαριοῦ, κι ἄλλα γένη,
καὶ πάλι συμφωνεῖ μὲ τὰ γένη ἢ βλάστηση.

Τὰ σώματα, βέβαια, ὅσων πεθαίνουν,
ὅποια συμβεῖ νὰ εἶναι, τὸ ἴδιο πέφτουν στὴ γῆ,
χωρίζονται ἀπ' αὐτὰ οἱ ψυχές.

Στὴν Ἀνάσταση τῶν νεκρῶν ποὺ προσδοκοῦμε,
κάθε ψυχὴ βρίσκει τὸ σπίτι της ὅπως ἀξίζει
μὲ Φῶς γεμάτο ἢ σκοτάδι.

Καθαρὲς ψυχές, ποὺ μετέλαβαν Φῶς
τὶς λαμπάδες τους ἄναψαν,
θὰ εἶναι πάντως σ' ἀνέσπερο Φῶς.

Ὅσοι ἔχουν τυφλὰ τὰ μάτια τῆς καρδιάς τους,
βρώμικες ψυχές γεμάτες σκοτάδι,
Φέγγος νὰ δοῦν τὸ θεϊκό, τί τρόπος;

Ὑμνοι Θείων Ἑρώτων

Θὰ συμφωνήσεις, κανένας. Πές λοιπόν,
ἀφοῦ πεθάνουν, κι ἂν κάνουν δεήσεις,
ποιός θὰ τίς ἄκουγε, ποιός θὰ τοὺς ἄνοιγε τὰ μάτια;
Εἶναι θλιβερό, κι ὅμως, *τί βοήθεια*
σ' αὐτοὺς ποὺ ζήτησαν νὰ μείνουν τυφλοί,
ν' ἀνάψουν τὴ λαμπάδα τῆς ψυχῆς τους δὲν θέλησαν!
Λοιπόν, σκοτάδι θὰ τοὺς περιμένει ἀφώτιστο.

Τὰ σώματα ὄλων, τὸ εἶπαμε, φθείρονται,
τὸ ἴδιο σαπίζουν, τῶν ἀγίων ἐπίσης,
ἐγείρονται ὅμως στάρι καθαρό,
ὅποια εἶχαν σπαρεῖ, στάρι ἀγιασμένο,
τοῦ ἁγίου Πνεύματος σκευὴ ἅγια :
καθαρὰ μὲ λαμπρότητα ἐδῶ,
τὸ ἴδιο φεύγουν καθαρὰ, ἐγείρονται πάλι δοξασμένα
μὲ τὴ Λάμπη καὶ τὴν Ἀστραπὴ τοῦ θεοῦ Φωτός.
Σ' αὐτὰ θὰ κατοικήσουν τότε οἱ ψυχές τῶν ἀγίων,
εἶναι βέβαιο, θὰ λάμψουν πάνω ἀπ' τὸν ἥλιο,
θὰ γίνουν ἴδιοι μὲ τὸν Κύριο,
τοὺς θεοὺς δρόμους Του ποὺ εἶχαν κρατήσει.

Πάλι, τὰ σώματα ὅσων ἔμειναν στὶς ἁμαρτίες
ἐγείρονται ὅπως εἶχαν τὴ σπορὰ τους στὴ γῆ,
γεμάτα λάσπη, δύσοσμα, τελείως σάπια,

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

Εἶναι βέβαιο : ἐδῶ καθέννας τώρα
ὅσο τὴν ψυχὴ του ὁμόρφηνε
τόσο κοντὰ θὰ βρεθεῖ στὸν Δημιουργό
θὰ εἶναι μαζί Του στὸ ἄπειρο τῶν αἰώνων
θὰ σκιρτήσῃ στὴν ἀπέραντη χαρὰ ἢ καρδιά του.

Μακαρισμοί

ΜΑΚΑΡΙΟΙ, ὅσοι ὑποδέχτηκαν τὸν Χριστό, τὸ Φῶς ποὺ ἤρθε στὸ σκοτάδι τους, γιατί αὐτοὶ ἔγιναν Παιδιὰ τοῦ Φωτὸς καὶ τῆς Ἡμέρας.

*

Μακάριοι, ὅσοι γεύονται τὸν Ἄρρητο μὲ τὸ στόμα τοῦ νοῦ τους κάθε στιγμή, γιατί αὐτοὶ βρίσκονται στὴν Ἡμέρα, ἐκεῖ θὰ βαδίσουν μὲ Ὁμορφιά, ὁ βίος τους δὲν θὰ χάσει ποτέ τὴ Χαρά.

*

Μακάριοι, ὅσοι ζοῦν στὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ ἀδιάκοπα, γιατί αὐτοὶ τώρα καὶ στοὺς αἰῶνες χωρὶς τέλος θὰ εἶναι ἀδελφοὶ καὶ συγκληρονόμοι Του.

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

Μακάριοι, ὅσοι ἀναψαν τὸ Φῶς στὴν καρδιά τους καὶ τὸ κράτησαν ἄσβηστο, χαρούμενοι αὐτοὶ στὴν ἔξοδο τοῦ βίου, τὸν Νυμφίο θὰ συναντήσουν, μαζί Του θὰ μποῦν στὸν Νυμφῶνα κρατῶντας Λαμπάδες.

*

Μακάριοι, ὅσοι γιὰ τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν διστάζουν ἢ δὲν νομίζουν πὼς εἶναι λάθος, γιὰ αὐτοὶ, κι ἂν τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν ἔχουν, πὺ δὲν τὸ εὐχομαι, εἶναι ὅμως βέβαιο, θὰ τρέξουν ὅπωςδὴποτε νὰ τὸ ἀποκτήσουν.

*

Μακάριοι, ὅσοι λαμπρύνονται μὲ τὸ θεῖο Φῶς, τὴν ἀσθένειά τους βλέπουν, τὴν ἀσχήμια τῆς στολῆς τῆς ψυχῆς τους καταλαβαίνουν, γιὰ αὐτοὶ συνέχεια θὰ κλάψουν, μὲ τοὺς ποταμοὺς τῶν δακρύων τους θὰ καθαρίσουν τέλεια.

*

Μακάριοι, ὅσοι ἔχουν συνέχεια τὸ νοερὸ μάτι ἀνοιγμένο, μὲ κάθε προσευχή τους βλέπουν καλὰ τὸ Φῶς, καὶ στόμα μὲ

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

στόμα μιλοῦν μαζί Του, γιατί αὐτοί, τῶν ἀγγέλων ισότιμοι, ἤ, τολμηρὸ ἴσως νὰ εἰπωθεῖ, πάνω ἔχουν φτάσει ἀπ' τοὺς ἀγγελους, καὶ τὸ ἴδιο θὰ εἶναι στὴν ἄλλη ζωή. Γιατὶ οἱ ἄγγελοι ὑμνοῦν, ἐνῶ αὐτοὶ συνομιλοῦν. Κι ἂν τέτοιοι ἔγιναν καὶ συνεχῶς γίνονται ἤδη τώρα, στὸν βίον αὐτό, ὅταν ἡ φθορὰ τῆς σάρκας τοὺς πιέζει, ποιοὶ θὰ γίνουν μετὰ τὴν Ἀνάσταση; Πῶς θὰ εἶναι ὅταν πάρουν τὸ πνευματικὸ καὶ ἀφθαρτὸ σῶμα; Πάντως ἴσοι, ὄχι μόνο μὲ τοὺς Ἄγγελους, ἀλλὰ μὲ τὸν Κύριο τῶν Ἀγγέλων, ὅπως ἔχει γραφεῖ: “γνωρίζουμε”, λέει ὁ Ἰωάννης, “πὼς ὅταν μᾶς φανερωθεῖ, θὰ εἴμαστε ὅπως Ἐκεῖνος.”

*

Μακάριος, ὅποιος εἶδε τὸ Φῶς τοῦ κόσμου μέσα του νὰ ἔχει πάρει Μορφή, γιατί αὐτός, σὰν ἔμβρυο ἔχοντας τὸν Χριστό, Μητέρα Του θὰ θεωρηθεῖ, ὅπως ὁ ἴδιος Ἐκεῖνος ὁ ἀψευδῆς τὸ εἶπε, “Μητέρα μου ἀδελφοὶ καὶ φίλοι αὐτοὶ εἶναι.”

Μὴν ἔρθεις σὲ ἀπόγνωση

Ν τ' ἀγνοεῖς αὐτά, ἀγαπημένε μου, μὴν ἔρθεις σὲ ἀπόγνωση, μὴ πείς, 'ἐγὼ αὐτὰ οὔτε τὰ ἔμαθα, οὔτε μπορῶ νὰ τὰ μάθω, οὔτε ποτὲ στὸ ὕψος τῆς γνώσης αὐτῆς, τῆς ὄρασης καὶ καθαρότητος θὰ μπορέσω νὰ φτάσω καὶ ν' ἀνέβω'. Οὔτε πάλι νὰ πείς, 'ἀφοῦ εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ἂν κάποιος δὲν φτάσει, ἤδη ἀπὸ τώρα, νὰ ντυθεῖ τὸν Χριστὸ ὡς Θεό, νὰ δεῖ τὸν ἴδιο ὀλόκληρο καὶ νὰ τὸν ἔχει στὴν ψυχὴ του, στὴ Βασιλεία Του δὲν μπαίνει, τί μ' ὠφελεῖ ν' ἀγωνίζομαι ἔστω λίγο καὶ νὰ στεροῦμαι ἀπὸ τὴν ἀπόλαυση τῶν παρόντων;' Καθόλου μὴ τὸ πείς, οὔτε πού νὰ τὸ σκεφτεῖς, ἀλλ' ἂν τὸ θέλεις ἄκου τὴ συμβουλή μου· μὲ τὴ βοήθεια τῆς Χάρης τοῦ πανάγιου Πνεύματος θὰ σοῦ πῶ τὴν ὁδὸ τῆς σωτηρίας.

Πρῶτα πίστεψε μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ σου ὅτι εἶναι ἔτσι, ὅλα ὅσα εἴπαμε, ἀκολουθῶντας τὶς θεῖες καὶ θεόπνευστες Γραφές, ὅτι εἶναι ἀληθινά, κι ὅτι ἔτσι χρειάζεται νὰ γίνῃ καθένας πού πιστεύει στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Μᾶς ἔχει δώσει Ἐξουσία νὰ γίνουμε Παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, κι ἂν τὸ θελήσουμε, τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ ἐμποδίσει. Πίστεψε μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ σου ὅτι γι' αὐτὸ

Ὑμνοι Θείων Ἐρώτων

ἔγινε κάθε φροντίδα καὶ ἡ ἴδια ἡ κατάβαση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ μαζί μας, γιὰ νὰ μᾶς τελειοποιήσει μὲ τὴν πίστη σ' Ἐκεῖνον, μὲ τὴν ἀγάπη τῶν ἐντολῶν Του νὰ μᾶς δώσει τὴν Θεότητα καὶ τὴν Βασιλεία Του.

Ἀλήθεια, ἂν δὲν τὰ πιστέψεις αὐτά, ὅτι πράγματι γίνονται ἔτσι, πάντως οὔτε θὰ τὰ ζητήσεις, κι ἂν δὲν ζητήσεις οὔτε θὰ λάβεις. Γιατὶ λέει, Νὰ ζητᾶτε καὶ θὰ λάβετε, νὰ ζητᾶτε καὶ θὰ σᾶς δοθεῖ. Πιστεύοντας λοιπόν, νὰ διαβάζεις τὶς θεῖες Γραφές κι ὅ,τι λένε νὰ τὸ κάνεις πράξη, καὶ θὰ τὰ βρεῖς ὅλα χωρὶς ἐξαίρεση ὅπως ἔχουν γραφεῖ — καὶ μᾶλλον, πολὺ περισσότερα θὰ βρεῖς ἀπ' ὅσα εἶναι στὶς θεῖες Γραφές. Ποιά εἶναι αὐτά; Ὅσα ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε, αὐτὶ δὲν ἄκουσε, στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀνέβηκαν, τὰ ἀγαθὰ ποὺ ἐτοίμασε ὁ Θεὸς γιὰ ὅσους τὸν ἀγαπᾶνε. Ἄν τὰ πιστέψεις αὐτά καὶ κρατήσεις τὴν πίστη σου, δὲν ὑπάρχει οὔτε μία ἀμφιβολία ὅτι θὰ τὰ δεῖς, ὅπως ὁ Παῦλος ἔτσι κι ἐσύ — καὶ ὄχι μόνο αὐτά, ἀλλὰ θ' ἀκούσεις ἄρρητα ῥήματα, γιατί προφανῶς θᾶχεις ἤδη ἀρπαγεῖ στὸν παράδεισο. Σὲ ποιὸν παράδεισο; Ἐκεῖ ποὺ ὁ ληστής πῆγε μὲ τὸν Χριστὸ καὶ τώρα εἶναι.

Πηγές

“Ο,τι ἀκοῦς στὶς θεῖες Γραφές: ἀπὸ τὴν 35η Κατήχηση.

Ὁ Ἀρραβώνας: “*Ἕμνος Α΄*, στ. 46-115, 132-159, 165-180, 184-190, 215-231.

Αὐτό: “*Ἕμνος Β΄*, στ. 106-135.

Μοναχός: “*Ἕμνος Γ΄*.”

Ἀφήνεσαι κι ἀνατέλλεις: “*Ἕμνος Η΄*, στ. 1-12, 69-81.

Ἡ δόξα μὲ δαγκώνει: “*Ἕμνος ΙΒ΄*, στ. 69-101, 117-129.

Καθένας ἕνας: “*Ἕμνος ΙΕ΄*, στ. 129-161, 167-174, 185-204.

Ποιοῦ δάκρυσε ἡ καρδιά; “*Ἕμνος ΚΒ΄*, στ. 96-123, 129-138, 162-172.

Τροφὴ τῶν θηρίων: “*Ἕμνος ΚΓ΄*, στ. 517-549.

Ποτέ δὲν σταμάτησες: “*Ἕμνος ΚΔ΄*, στ. 63-94, 116-119, 192-202, 235-251, 332-355.

Παλάτι ἐργάσου: “*Ἕμνος ΚΖ΄*, στ. 1-2, 22-48, 76-107, 125-137.

Στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ: “*Ἕμνος ΚΗ΄*, στ. 1-18, 24-29, 204-218.

Γιὰ ὄλο τὸν κόσμο: “*Ἕμνος ΚΗ΄*, στ. 168-174.

Δὲν στράφηκα πίσω: “*Ἕμνος ΚΘ΄*, στ. 30-40, 54-137.

Μ’ ἐγκατέλειψε: “*Ἕμνος Λ΄*, στ. 263-365, 373-6.

Ἄν : “*Ἕμνος Λ΄*, στ. 601-5.

Ἕμνοι Θείων Ἐρώτων

- Σῶμα χωρὶς μάτια: Ἕμνος ΝΓ', στ. 180-187.
Νεκροί, ἀπ' ὄλα ἔξω: Ἕμνος ΛΒ', στ. 24-30, 68-69.
Ὅσοι δὲν θέλουν: Ἕμνος ΜΓ', στ. 124-150.
Ἄγνωστο: Ἕμνος ΜΔ', στ. 191-211.
Ἡ Πανδαισία: Ἕμνος ΜΕ', στ. 7-24, 29-39, 98-100.
Ἐφυγα μακριά: Ἕμνος ΜΖ', στ. 1-5, 11-21, 41-49.
Ἡ σπορά: Ἕμνος Ν', στ. 281-342.
Μακαρισμοί: ἀπὸ τὸν δέκατο Ἡθικό.
Μήν ἔρθεις σὲ ἀπόγνωση: ἀπὸ τὸν τρίτο Ἡθικό.

Ἄν σοῦ φανεῖ χρήσιμο αὐτὸ τὸ βιβλίο,
ἀγόρασέ το στὴν ἔντυπη μορφή του.

ELPENOR
IN PRINT
WWW.ELPENOR.ORG